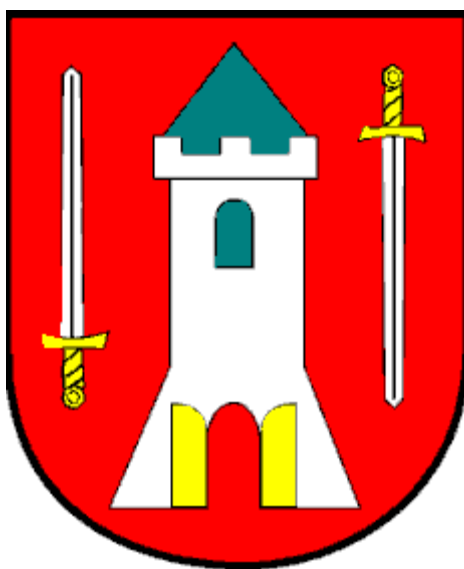

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA
PROJEKTU

***Lokalnego Programu Rewitalizacji
Gminy Nowe Miasto nad Pilicą
na lata 2018-2023***

opracowany przez:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik

26-200 Końskie ul. Polna 72

tel./fax: 41 372 49 75

e-mail: basz@post.pl

www.basz.pl

przy współpracy:

Urząd Miasta i Gminy Nowe Miasto nad Pilicą

Nowe Miasto nad Pilicą 2018

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
1.1 Podstawa prawna i cel opracowania Prognozy	3
1.2. Zawartość merytoryczna Prognozy	3
1.3. Zawartość "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"	4
1.4. Cele "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"	6
2. Analiza stanu środowiska naturalnego gminy Nowe Miasto nad Pilicą	6
2.1. Ogólna charakterystyka gminy Nowe Miasto nad Pilicą	6
3.2. Analiza stanu środowiska naturalnego	7
3. Problemy ochrony środowiska w gminie, istotne z punktu wdrażania projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"	13
3.1. Degradacja gleb i powierzchni ziemi	13
3.2. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych	14
3.3. Powietrze atmosferyczne	15
3.4. Zasoby przyrodnicze	15
3.7. Gospodarka odpadami	17
4. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym i ich uwzględnienie podczas opracowania "Lokalnego Programu Rewitalizacji ..."	17
5. Zadania ujęte w projekcie "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"	27
6. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	31
6.1. Matryca wpływów zadań projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"	35
6.2. Przewidywane znaczące oddziaływania zamierzeń "Programu Ochrony Środowiska..." (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000	39
6.3. Wpływ realizacji zapisów projektu "Lokalnego Programu rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą..." na poszczególne komponenty środowiska	47
7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu programu	61
8. Propozycje rozwiązań alternatywnych służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu	61
9. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu	63
10. Oddziaływania transgraniczne projektowanego dokumentu	64
11. Informacje końcowe	64
11.1. Metody wykorzystane przy opracowaniu „Prognozy...” i analizie projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji..."	64
11.2. Metody analizy realizacji skutków LPR	65
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	65

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna i cel opracowania Prognozy

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023" jest art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 810 ze zm.). Artykuł ten zobowiązuje organy administracji opracowujące projekty strategii do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to ze stosowaniem w prawodawstwie polskim postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zgodnie z zapisami ustawowymi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: „strategii rozwoju regionalnego (...) polityki, strategię, plany lub programy dotyczące w szczególności przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, gospodarki przestrzennej, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji (...) polityk, strategii, planów lub programów, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000”.

Nadrzędnym celem „Prognozy...” jest określenie potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić po wdrożeniu zapisów projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023" jak również sformułowanie zaleceń o charakterze przeciwdziałania lub minimalizacji dla wszelkich jego negatywnych oddziaływań. „Prognoza...” winna wspierać proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska.

Celem przeprowadzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...” jest:

- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w projekcie "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów dokumentu
- przygotowanie ewentualnych wytycznych, które pozwolą na udoskonalenie końcowej wersji omawianego dokumentu

1.2. Zawartość merytoryczna Prognozy

Zawartość niniejszej „Prognozy...” wynika z powyżej przedstawionej ustawy dotyczącej udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

W sprawie przeprowadzenia procedury środowiskowej do dokumentu projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023" Gmina wystąpiła z pismami do:

- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (odpowiedź: znak pisma – WOOŚ-III.411.240.2018.JD z dnia 30 lipca 2018 r.),
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie (odpowiedź: znak pisma – ZS.9011.126.2018 PK z dnia 13 lipca 2018 r.),

- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Zarząd Zlewni w Piotrkowie Trybunalskim (odpowiedź: znak pisma: WA.ZZO.3414.426.2018 SO z dnia 12 lipca 2018 r.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie ustalił zakres prognozy oddziaływania na środowisko zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy o ośrodkach oraz stopień szczegółowości. Prognoza powinna zawierać wpływ założeń i planowanych przedsięwzięć na wszystkie formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2017r., poz. 1405 ze zm.) ze szczególnym uwzględnieniem celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 oraz wpływu na przyrodę i krajobraz OCHK Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Piotrkowie Trybunalskim odstąpiły od konieczności przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.3. Zawartość "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"

Projekt "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018-2023" jest dokumentem, który wyznacza kluczowe kierunki działania samorządu lokalnego i wskazuje sposoby osiągnięcia zakładanych celów. Głównym celem realizacji LPR jest wyprowadzenie wydzielonego obszaru ze stanu kryzysowego poprzez usunięcie zjawisk, które spowodowały jego degradację oraz stworzenie odpowiednich warunków dla dalszego rozwoju.

Projekt "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018-2023" opracowany został zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministra Rozwoju z 2 sierpnia 2016r. (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016). Program Rewitalizacji wykazuje zgodność z założeniami Krajowej Polityki Miejskiej (Uchwała Rady Ministrów Nr 198 w dniu 20 października 2015 r. (M.P. z 2015 r., poz. 1235)) w zakresie rewitalizacji.

Projekt LPR składa się z 2 części:

Pierwsza część przedstawia aktualny stan gminy opisując zjawiska pod kątem koncentracji negatywnych zjawisk:

- społecznych (w szczególności: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym),
- gospodarczych (w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw)
- środowiskowych (w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska)
- przestrzenno-funkcjonalnych (w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych)
- technicznych (w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań

technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Dla potrzeb "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018-2023" przeprowadzono identyfikację obszarów problemowych w ujęciu społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Założono, że za obszar spełniający kryterium koncentracji problemów uznane zostaną te sołectwa, w których:

- liczba ludności przekracza 7% w stosunku do ogółu mieszkańców gminy
- występuje kryzys w sferze społecznej
- występuje kryzys w sferze gospodarczej
- występuje kryzys w sferze przestrzennej.

W wyniku delimitacji, konsultacji społecznych oraz spotkań roboczych, uznano, że za tereny zdegradowane w gminie należy uznać część miasta (część Osiedla nr 1 i Osiedla nr 2) z wyłączeniem terenów słabiej zaludnionych i obszarów leśnych. Obszar rewitalizacji objął teren o powierzchni 343,74 ha oraz 2015 mieszkańców, tj. 2,16% powierzchni ogólnej gminy i 25,80% ogółu mieszkańców.

Opis obszaru u rewitalizowanego w gminie:

- Część centralna miasta (Osiedle nr 1) - obszar położony w centralnej części miasta - wzdłuż głównej ul. Warszawskiej i częściowo ul. Tomaszowskiej wraz z ulicami i placami przyległymi. Jest to obszar zamieszkały z obiektami użyteczności publicznej, zabudową mieszkaniową (jedno i wielorodzinną), obiektami zabytkowymi, obiektami usług i niewielkich zakładów produkcyjnych,
- Obszar parku (Osiedle nr 2) Obszar parku - teren niezamieszkały, w chwili obecnej zaniedbany i nie spełniający funkcji rekreacyjnych. W centrum parku znajduje się obiekt zabytkowy - pałac - budynek niewykorzystany, niszczący. Część terenu zamieszkała - rejon ul. Tomaszowskiej, Parkowej i Wczasowej,
- Tereny nad Pilicą (Osiedle nr 1 i Osiedle nr 2) - teren niezamieszkały, niewykorzystany do pełnienia funkcji wypoczynkowych i rekreacyjnych,
- Podstrefa Nowe Miasto nad Pilicą Tarnobrzeskiej Strefy Ekonomicznej „EURO-PARK WISŁOSAN”(Osiedle nr 1) - obszar przy ul. Kolejowej (działki 878, 879) przeznaczony pod zagospodarowanie związane z działalnością gospodarczą o powierzchni 15,1316 ha. Teren ten obecnie nie spełnia w pełni swoich funkcji. Obecnie obszar nie posiadający infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnej (jedynie drogi dojazdowe). Teren niezamieszkały.

Na wyznaczonym obszarze prowadzona będzie kompleksowa rewitalizacja (działania rozwojowe we wszystkich obszarach problemowych), zakładająca optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań tego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów we współpracy z lokalną społecznością.

Część druga stanowi część planistyczną LPR. W części tej zaprezentowano podsumowanie diagnozy stanu obecnego gminy w kontekście istniejącego potencjału oraz szans i barier rozwoju, które przedstawiono w formie analizy SWOT. W planie strategicznym określono wizję i cele rewitalizacji dla gminy Bliżyn oraz zadania priorytetowe i dopełniające. Dla skonkretyzowanych zadań i inwestycji planowanych do realizacji w najbliższym czasie podano zakresy rzeczowe projektów, prognozowane rezultaty, orientacyjne terminy realizacji oraz szacunkowe koszty i potencjalne źródła finansowania. W planie zadań zaprezentowano także komplementarne działania społeczne, gospodarcze, przestrzenne, infrastrukturalne i środowiskowe.

Część druga zawiera także niezbędne rozdziały dotyczące:

- mechanizmu zapewniania komplementarności - synergii projektów rewitalizacyjnych
- systemu wdrażania i realizacji programu
- systemu monitorowania, oceny i ewaluacji
- sposobów zaplanowanej komunikacji społecznej
- działań informacyjno-promocyjnych LPR.

1.4. Cele "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"

Cele "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018-2023":

- Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez wzmocnienie kapitału ludzkiego, redukcję niekorzystnych zjawisk społecznych, aktywizację i integrację
- Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez wieloaspektowy rozwój gospodarczy
- Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez wzrost jakości przestrzeni publicznych, rozwój infrastruktury, ochronę środowiska

Podejmowane działania w obszarach: społecznym, przestrzenno-funkcjonalnym, gospodarczym, będą przenikać się nawzajem, funkcjonować w całkowitej symbiozie, ponieważ: każda z inwestycji i inicjatyw podejmowanych z zakresu rozwoju infrastruktury służy realizacji celów społecznych i gospodarczych, a także osiągnięciu lepszych wskaźników środowiskowych, z kolei działania w sferze gospodarczej przyczyniają się do poprawy warunków życia w gminie, a inicjatywy w sferze społecznej mogą wpływać na wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców.

2. Analiza stanu środowiska naturalnego gminy Nowe Miasto nad Pilicą

2.1. Ogólna charakterystyka gminy Nowe Miasto nad Pilicą

Nowe Miasto nad Pilicą leży w centralnej części Polski w powiecie grójeckim na granicy województw mazowieckiego i łódzkiego. Graniczy bezpośrednio z:

- gminą Klwów i gminą Odrzywół (powiat przysuski),
- gminą Wyśmierzyce (powiat białobrzeski),
- gminą Poświętne (powiat opoczyński),
- gminą Rzeczyca (powiat tomaszowski),
- gminą Cielądz i gminą Sadkowice (powiat rawski),
- gminą Mogielnica (powiat grójecki).

W skład gminy wchodzi miasto i 28 sołectw, obejmujących 32 wsie. Powierzchnia gminy wynosi 159 km², z czego miasto zajmuje 11 km². Ludność gminy to 7 904 mieszkańców (stan na 31.12.2016), w tym miasto – 3 859 mieszkańców (tj. 49% ludności gminy ogółem). Gęstość zaludnienia dla całej gminy wynosi 50 osób/km².

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy wyróżnia się podstawowe elementy zainwestowania z przewagą funkcji: mieszkaniowo – usługowych (miasto Nowe Miasto nad Pilicą), rolniczych, rekreacyjnych i komunikacyjnych. Znaczne powierzchnie obejmują grunty

rolne, co jest zgodne z rolniczym charakterem tego obszaru, duże powierzchniowo obszary zajmują lasy i grunty leśne.

Na terenie całej gminy znajduje się 300 ha wód śródlądowych, włączając obie rzeki: Pilicę i Drzewickę oraz starorzecza i stawy (stanowią one razem około 2% całej powierzchni gminy).

Na obszarze miasta znajdują się takie instytucje jak: Urząd Miasta i Gminy, Publiczna Szkoła Podstawowa, Publiczne Gimnazjum, Przedszkole, Publiczne Liceum Ogólnokształcące, Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy, Niepubliczny Zespół Szkół Zawodowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka Publiczna, Posterunek Policji, Ochotnicza Straż Pożarna. Miasto wyróżnia się dobrze rozwiniętą funkcją mieszkaniową i usługową, poziom wyposażenia w usługi pozostałych miejscowości jest podstawowy.

3.2. Analiza stanu środowiska naturalnego

Gleby

Na obszarze gminy Nowe Miasto nad Pilicą dominują gleby pseudobielicowe i bielicowe z rzędu bielicoziemnych. Gleby te mają średnie wartości użytkowe, ponieważ wytworzone są z glin piaszczystych, piasków słabogliniastych i piasków luźnych. Miejscami na terenach pofalowanej wysoczyzny występują gleby brunatne właściwe wylugowane, wykształcone na piaskach słabogliniastych i gliniastych oraz na glinach lekkich. W dolinach rzecznych dominują gleby napływowe piaszczyste i pyłowe mady oraz gleby bagienne.

Teren gminy Nowe Miasto charakteryzuje się najmniej korzystnymi warunkami dla upraw rolnych, szczególnie sadownictwa, spośród pozostałych gmin powiatu grójeckiego. Według klasyfikacji bonitacyjnej przeważają gleby orne niskiej jakości, reprezentujące V i VI klasę (70 %), pozostałe gleby należą głównie do klasy IVa i IVb (25 %), zaledwie 5 % stanowią gleby zaliczane do klas III - IIIa i IIIb. W strukturze bonitacyjnej użytków zielonych przeważają klasy V i VI (ponad 80 %), łąki i pastwiska zaliczają się głównie do kompleksu słabego i bardzo słabego oraz średniego. Obecnie użytki zielone wymagają odpowiedniego nawożenia organicznego i pełnej uprawy.

Wody podziemne

Zgodnie z podziałem hydroregionalnym Polski gmina Nowe Miasto nad Pilicą położona jest na krańcach regionu południowomazowieckiego (północna i centralna część gminy) i kujawsko mazowieckiego (południowa część gminy). W regionie południowomazowieckim wyróżnia się 3 główne piętra wodonośne: kredy górnej, trzeciorzędu i czwartorzędu. Na północny zachód od Nowego Miasta zwykłe wody podziemne występują także w wapieniach i marglach, sporadycznie piaskowcach jury górnej. W regionie kujawsko-mazowieckim użytkowe poziomy wodonośne występują w utworach czwartorzędu i jury.

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą znajduje się w zasięgu dwóch GZWP:

- Nr 404 Koluszki-Tomaszów (zachodnia część gminy)
- 412 Szydłowiec-Goszczewice (południowa część gminy)

Poza poziomami użytkowymi na terenie gminy eksploatowane są także płytkie wody gruntowe związane z soczewkami i przewarstwieniami piaszczystymi występującymi wśród glin zwałowych budujących wysoczyznę. Są one ujmowane płytkimi studniami wierconymi i studniami kopanymi.

Wody powierzchniowe

Obszar miasta i gminy Nowe Miasto nad Pilicą leży w całości w zlewni rzeki Pilicy, stanowiącej fragment dorzecza Wisły. Do głównych elementów sieci hydrograficznej na terenie gminy należą rzeka Pilica, płynąca w południowej części gminy, oraz jej dopływy: Rokitna, Lubieńka i Drzewiczka.

Pilica jest rzeką II rzędu, ogólnej długości 319 km - początek bierze we wschodniej części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Rzeką odwadnia obszar 9273 km² i jest najdłuższym lewostronnym dopływem Wisły.

Rzeką Rokitna to lewostronny dopływ Pilicy, płynie w zachodniej części gminy Nowe Miasto nad Pilicą. Rokitna jest rzeką III rzędu, odwadniającą obszar 98,1 km².

Rzeką Drzewiczka stanowi prawostronny dopływ Pilicy, do której wpada dwoma ramionami na 78,8 km, na wysokości 129 m n.p.m. Drzewiczka jest rzeką III rzędu, odwadniającą obszar 1082,9 km.

Sieć hydrograficzną gminy tworzą ponadto liczne niniejsze strumienie i rzeki. W jej granicach występuje ponadto kilka drobnych zagłębień bezodpływowych, bezimiennych oczek wodnych. Na obszarach zatorfionych i terenach podmokłych, jak również w dolinach rzecznych (zwłaszcza Pilicy), znajdują się liczne rowy melioracyjne.

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą znajduje się w obrębie rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- RW200017254789 – Rokitna
- RW2000172549149 – Gostomka
- RW200019254799 – Pilica od Wolbórki do Drzewiczki
- RW200017272649 – Rylka
- RW200023254892 – Dopływ spod Gilówki
- RW200017254912 – Dopływ z Głuszyny
- RW200023254792 – Kiełcznica (Rzeczycza)

Stan zasób przyrodniczych

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski tereny leśne gminy Nowe Miasto należą do IV Krainy Mazowiecko-Podlaskiej. Na terenie gminy lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 3884,33 ha, co stanowi 24,3% powierzchni. Lasy na terenie gminy tworzą zwarte kompleksy w rejonie miejscowości: Wierzchy, Prosna, Domaniewice oraz w dolinie Pilicy i Drzewiczki. Istotnym elementem wzbogacającym różnorodność biologiczną na terenie gminy są trwałe użytki zielone, które stanowią ciągi wraz z gruntami zadrzewionymi wzdłuż koryt rzek i cieków wodnych.

W krajobrazie rolniczym, jaki znajduje się na terenie gminy istotne znaczenie dla podtrzymania funkcjonowania biologicznego posiadają także małoprzestrzenne formy takie jak: aleje drzew przydrożnych, parki wiejskie, zadrzewienia cmentarzy, ogrody przydomowe, oczka wodne itp.

Największą powierzchnię gminy Nowe Miasto nad Pilicą zajmuje otwarty krajobraz rolniczy z takimi środowiskami jak pola uprawne, łąki i pastwiska. Fauna kręgowców tego środowiska nie jest liczna w gatunki, ale charakterystyczna, gdyż niektóre z nich występują tylko w w/w siedliskach. Najbardziej typowe dla pól i łąk gatunki ptaków to: skowronek polny, kuropatwa, pliszka żółta, pokląskwa, potrzuszc i inne. Najczęściej występującym płazem jest żaba trawna.

Specyficznym środowiskiem krajobrazu rolniczego są osiedla wiejskie. Występuje tu charakterystyczna fauna ssaków (np. mysz domowa, szczur wędrowny, kuna domowa) oraz

ptaków (bocian biały, wróbel domowy, szpak, kawka, jaskółki dymówka i oknówka), które w innych środowiskach nie występują, lub występują nielicznie.

Znacznie bogatszym środowiskiem są lasy występujące na terenie gminy w kilku kompleksach oraz dużej liczbie małych płątów i zadrzewień. Fauna tego środowiska jest najbogatsza w gatunki i dotyczy to wszystkich grup kręgowców z wyjątkiem zwierząt wodnych lub ziemnowodnych. Najliczniejsze są ptaki, znacznie mniej liczne ssaki oraz gady i płazy.

Fauna kręgowców wodnych jest dość liczna w dolinach Pilicy i Mogielanki. Znacznie bogatsza jest fauna bezkręgowców, które licznie zasiedlają wymienione rzeki, starorzecza oraz inne małe zbiorniki.

Zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe występują głównie w szerokiej dolinie Pilicy, ale także w dolinach mniejszych rzek i obniżeniach terenu. Są one siedliskiem wielu chronionych i rzadkich gatunków roślin łąkowych i murawowych. Zbiorowiska szuwarowe występują na brzegach rzek i nielicznych na terenie gminy zbiornikach wodnych, natomiast torfowiskowe głównie na podmokłych fragmentach doliny Mogielanki na podłożu organicznym.

Obszary chronione

Na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą, znajdują się następujące obszary objęte ochroną z ustawy o ochronie przyrody:

- obszary Natura 2000: „Dolina Pilicy” (PLB140003) i „Dolina Dolnej Pilicy” (PLH140016),
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki”,
- 15 pomników przyrody.

Na obszarze gminy znajduje się ponadto 6 parków wiejskich o wartościach zabytkowych i historycznych w miejscowościach w: Nowym Mieście nad Pilicą, Jankowicach, Łęgonicach, Gostomi i Żdżarach. Częściowo parki wpisane są do Rejestru Zabytków, część stanowi parki wiejskie.

Obszary objęte ochroną na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą

Nazwa	Opis
Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki”	Powierzchnia 63422 ha. Jest to obszar o dużej atrakcyjności turystyczno - krajobrazowej i bardzo bogatych oraz zróżnicowanych zasobach przyrodniczych. Walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru obejmującego wycinek doliny Pilicy wynikają ze znacznego zróżnicowania geomorfologicznego terenu. Część północna doliny obramowana jest wysokim brzegiem ze skarpą o dużym spadku, miejscami silnie erodowaną, z licznymi wąwozami i jarami. Ta część doliny, porośnięta lasami, zadrzewieniami i zakrzewieniami rozproszonymi w obrębie rozległych połaci łąkowych, szuwarowych i bagiennych, stanowi wyjątkowo malowniczy element krajobrazu. Część południowa ma natomiast charakter równinny i pokryta jest rozległymi połaciami cennych biocenotycznie łąk, szuwarów i bagien z rozproszonymi zadrzewieniami i zakrzewieniami.
Obszar Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003	Obszar o całkowitej powierzchni 35 356,3 ha, obejmuje 80-cio kilometrowej długości odcinek Pilicy, od Inowłodza a ujściem rzeki do Wisły. Koryto rzeki ma szerokość do 150 m, a dolina nie przekracza 5 km szerokości. Pilica silnie meandruje, tworząc liczne starorzecza, wyspy, ławice i łachy piaszkowe. Północny skraj ostoi wyznacza skarpa, o względnej wysokości ok. 20 m., miejscami porośnięta murawami kserotermicznymi. Część południowa ostoi jest płaska, w wielu miejscach porośnięta głównie lasami iglastymi. Znaczną część doliny zajmują łąki i pastwiska.
Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016	Obszar o całkowitej powierzchni 31 821,6 ha, leży na wysokości 94 - 173 m n.p.m. i obejmuje równoleżnikowy 80 km odcinek doliny Pilicy, powyżej ujścia do Wisły oraz dolinę Drzewiczki. Koryto Pilicy o szerokości 100-150 m meandruje. Występują tu licznie wysepki, łachy i ławice piasku oraz starorzecza w różnym stopniu sukcesji.

Wszystkie pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą utworzone zostały Rozporządzeniem Nr 66 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu grójeckiego (DUWM.2008.194.7027).

Wykaz pomników przyrody ożywionej na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą:

Nr w rej. RDOŚ	Nazwa obiektu	Szczegółowa lokalizacja	Obwód (cm)	Wysokość (m)
47	Świerk pospolity	Nadleśnictwo Grójec, Obręb Grójec, pododdział nr 111 h	235	25
48	Jałowiec pospolity – grupa drzew	Nadleśnictwo Grójec, Obręb Grójec, pododdział nr 111 g	46 30 33	7 6 5
49	Modrzew polski	Gostomia Park zabytkowy, działki nr ewid. 342,356	260	23
50	Modrzew polski	Gostomia Park zabytkowy, działki nr ewid. 342,356	260	21
51	Modrzew polski	Nowe Miasto nad Pilicą Park zabytkowy, działki nr ewid. 238, 239	260	21
52	Modrzew polski	Park zabytkowy, działki nr ewid. 238, 239	260	21
53	Dąb szypułkowy	Park zabytkowy, działki nr ewid. 238, 239	430	27
54	Wiąz szypułkowy	Żdźary Pastwisko – dawny plac przykościelny, działka nr ewid. 9/2	405	21
55	Wiąz szypułkowy	Łęgonice Duże Plac przy kościele, działki nr ewid. 45, 46	350	22
56	Dąb szypułkowy	Łęgonice Duże Plac przy kościele, działki nr ewid. 45, 46	400	21
57	Dąb szypułkowy	Łęgonice Duże Plac przy kościele, działki nr ewid. 45, 46	480	17
58	Dąb szypułkowy	Łęgonice Duże Plac przy kościele, działki nr ewid. 45, 46	500	22
59	Dąb szypułkowy	Łęgonice Duże Plac przy kościele, działki nr ewid. 45, 46	320	21
60	Wiąz szypułkowy	Łęgonice Duże Plac przy kościele, działki nr ewid. 45, 46	550	24
61	Lipa drobnolistna	Łęgonice Duże Plac przy kościele, działki nr ewid. 45, 46	440	24

* dane <http://warszawa.rdos.gov.pl>,

Różnorodność biologiczna

Na obszarze gminy zagrożeniem różnorodności biologicznej są przede wszystkim zmiany zachodzące w siedliskach, które uniemożliwiają zachowanie gatunku. Zagrożenia zwykle mają związek z gospodarczą działalnością człowieka, która w głównej mierze polega na przekształcaniu siedlisk.

Dużym zagrożeniem dla zasobów przyrody w gminie jest silna antropopresja, która niesie za sobą wymieranie gatunków, a w konsekwencji ubożenie ekosystemów i zmniejszanie lokalnej bioróżnorodności. Głównym zagrożeniem dla gatunków roślin jest

zmiana charakteru ich siedlisk. Działalność człowieka zmierza do coraz lepszego wykorzystania gruntów ornych powoduje istotne zmiany we florze gminy.

Straty w bioróżnorodności spowodowane są m.in. poprzez wylesianie, zabiegi pielęgnacyjne w lasach, utworzenie sztucznych zbiorników wodnych, meliorację, wypalanie traw, powstawanie dzikich wysypisk śmieci oraz zanieczyszczenie wód.

Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem hałasu na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą jest przede wszystkim transport drogowy i transport kolejowy. Głównymi ciągami komunikacyjnym gminy są drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Z układu dróg tworzących ciągi komunikacyjne na obszarze gminy, największą uciążliwość hałasową stanowią drogi wojewódzkie (nr 707 i 728) oraz drogi powiatowe o dużym natężeniu ruchu.

Na poziom hałasu drogowego ma wpływ szereg czynników związanych z ruchem pojazdów i parametrami drogi. Do najważniejszych z nich należą:

- problemy komunikacyjne – nieprzystosowanie nawierzchni do występującego natężenia ruchu i obciążenia (duży udział pojazdów ciężarowych powoduje szybkie niszczenie nawierzchni),
- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym,
- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych),
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny,
- płynność ruchu,
- rodzaj i stan nawierzchni.

Hałas drogowy jest zjawiskiem o tendencjach wzrostowych, uzależnionym od takich czynników jak: wskaźnik presji motoryzacji, gęstość sieci dróg i odległość terenów stale zamieszkiwanych od dróg o dużym natężeniu. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ich ruchu można przyjąć, że na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą utrzymywać się będzie tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Należy jednak podkreślić, że wzrost natężenia hałasu nie jest wprost proporcjonalny do wzrostu natężenia ruchu samochodowego i rośnie wolniej. Wynika to głównie z poprawy jakości użytkowanych samochodów.

Hałas związany z komunikacją i transportem kolejowym jest mniej uciążliwy, ponieważ dotyczy tylko terenów w pobliżu trakcji kolejowej (zasięg uciążliwości hałasu wynosi do ok. 300 m) i jest związany z częstotliwością ruchu pociągów i ich rodzajów (pasażerskie czy towarowe).

Hałas przemysłowy obejmuje zarówno dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia, a także części procesów technologicznych oraz instalacje i wyposażenie zakładów rzemieślniczych i usługowych. Taki hałas ma charakter lokalny. Największe natężenie takiego rodzaju hałasu dotyczy dzielnic przemysłowych. Obecnie systemy lokalizacji nowych inwestycji, a także potrzeba sporządzenia ocen oddziaływania na środowisko, kontrole i egzekucja nałożonych kar pozwalają na znaczne ograniczenie tych uciążliwości. Dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich niewielkie rozmiary, istnieją różne możliwości techniczne ograniczenia emisji hałasu (np. stosowanie tłumików akustycznych, obudów poszczególnych urządzeń czy zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian pomieszczeń, w których znajdują się maszyny wytwarzające hałas).

Źródłem hałasu są także linie przesyłowe wysokiego napięcia. Hałas powstaje również na terenie stacji elektroenergetycznych najwyższych napięć w związku ze stosowaniem sprzężarek do napędu łączników i transformatorów.

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych na terenie gminy są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury, tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, targowiska, obiekty administracji i inne.

W gminie Nowe Miasto nad Pilicą prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych (segregacja „u źródła”), indywidualni wytwórcy odpadów (gospodarstwa domowe jednorodzinne) gromadzą je w workach przeznaczonych do segregacji odpadów z podziałem na następujące frakcje:

- plastik (worek żółty),
- szkło (worek zielony),
- papier (worek niebieski),
- bioodpady (worek brązowy),

Odpady niesegregowane odbierane są w pojemnikach koloru czarnego.

Odpady komunalne odbierane są przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „FART-BIS” Sp. z o.o. Zebrane odpady wywożone są Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Radkom” Sp. z o. o. w Radomiu.

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany na placu Zakładu Usług Komunalnych w Nowym Mieście nad Pilicą.

Gminy powiatu grójeckiego należą do Regionu południowego w województwie mazowieckim w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Region ten jest wyliczony dla 777 809 mieszkańców i wyznaczono dla niego regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych dla tego regionu.

Instalacje regionalne do obsługi regionu południowego według „Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027”:

- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych: Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych, ul Witosza 94, 26-600 Radom, przepustowość części mechanicznej: 170 000 Mg/rok, przepustowość części biologicznej: 45 000 Mg/rok,
- Kompostownia odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji: Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych, ul Witosza 94, 26-600 Radom, zdolność przerobowa roczna wynosi 10 000 Mg/rok,
- Składowiska odpadów komunalnych
 - Składowisko odpadów w m. Radom-Wincentów, pojemność całkowita 4 000 000 m³, pojemność pozostała 1 013 619 m³,
 - Składowisko odpadów w m. Warka, gm. Warka, pojemność całkowita 1 325 808 m³, pojemność pozostała 30 139 m³.

Odpady niebezpieczne

Podstawowym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest działalność przemysłowa i usługowa. Odpady niebezpieczne powstają również w gospodarstwach domowych, służbie zdrowia i szkolnictwie.

Do odpadów niebezpiecznych znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych zalicza się: lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami ołowiowymi, niklowo-kadmowymi lub bateriami zawierającymi rtęć oraz nie sortowane baterie i akumulatory, detergenty zawierające substancje niebezpieczne, środki ochrony roślin (np. insektycydy, fungicydy, herbicydy), kwasy i alkalia, rozpuszczalniki, odczynniki fotograficzne, leki cytotoksyczne i cytostatyczne, urządzenia zawierające freony, oleje i tłuszcze inne niż jadalne, farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczaki i żywice zawierające substancje niebezpieczne, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne.

Na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą nie ma zlokalizowanych czynnych składowisk odpadów niebezpiecznych, mogilnika, składowisk przyjmujących azbest oraz obiektów umożliwiających neutralizację odpadów medycznych. W gminie działają podmioty unieszkodliwiające lub prowadzące odzysk odpadów niebezpiecznych.

Odpady niebezpieczne zbierane na terenie gminy:

- przeterminowane leki – w wyznaczonych aptekach,
- baterie – we wskazanych punktach użyteczności publicznej (UMiG, szkoły)
- sprzęt elektryczny i elektroniczny – odbierane 2 razy w roku w wyznaczonym terminie.

W gminie obowiązuje „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu grójeckiego i gmin powiatu”.

Odpady z sektora gospodarczego

Podstawowym źródłem powstawania odpadów w sektorze gospodarczym jest działalność przemysłowa, rolnicza i usługowa (usług komunalnych i budowlanych). Na terenie gminy nie występują większe ilości odpadów tego typu. Istnieje natomiast szereg placówek usługowych i produkcyjnych, które w efekcie swej działalności wytwarzają odpady przemysłowe. Nie jest jednak możliwe określenie ich ilości, gdyż nie prowadzi się ewidencji. Odbiorem odpadów od poszczególnych wytwórców zajmują się wyspecjalizowane firmy na podstawie indywidualnych umów.

3. Problemy ochrony środowiska w gminie, istotne z punktu wdrażania projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"

3.1. Degradacja gleb i powierzchni ziemi

Okolo 60 % powierzchni gleb na terenie gminy wykazuje odczyn kwaśny lub bardzo kwaśny (pH poniżej 5,5). Dlatego gleby wymagają wapnowania. Znaczącą rolę w ich zakwaszeniu odgrywają warunki naturalne np. geologiczne (znaczny udział utworów piaszczystych). Zjawisko to pogłębia działalność człowieka, przede wszystkim rolnicze użytkowanie gleb - nawożenie mineralne. Zakwaszenie to jest niekorzystnym czynnikiem z punktu wydajności i jakości plonów, gdyż prowadzi do obniżenia wartości produkcyjnych gleb (zwłaszcza ubogich w substancje pokarmowe).

Gleby te cechują się ponadto niską zawartością azotu i potasu, przy wysokich zawartościach magnezu i fosforu. Na niekorzyść tutejszych gleb wpływa dodatkowo ich niska odporność naturalna na degradację, związana z podatnością ich skał macierzystych na erozję.

Główne zagrożenia i problemy:

- naturalne zagrożenie gleb procesami erozyjnymi,

- zakwaszenie gleb obniżające ich przydatność rolniczą,
- degradacja powierzchni ziemi spowodowana rozbudową infrastruktury technicznej zaopatrzenia w energię, wodę i gaz a także rozbudową sieci drogowej,
- lokalne zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi głównie w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych,
- eksploatacja surowców, ingerencja w środowisko naturalne powodująca jego zanieczyszczenie lub zubożenie jego walorów.

3.2. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są nieoczyszczone ścieki komunalne, spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, komunikacyjnych, dopływ zanieczyszczonych wód powierzchniowych spoza terenu gminy.

Na obszarze gminy znajduje się I posterunek wodowskazowy, wykorzystywany do obserwacji stanów wód powierzchniowych, zlokalizowany na Pilicy, w miejscowości Nowe Miasto nad Pilicą.

Na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą zlokalizowane są punkty pomiarowe stanu czystości rzek. W poniższej tabeli przedstawiono wyniki badań poszczególnych rzek za 2015 rok.

Wyniki badań rzeki Drzewiczki i Pilicy w badanych punktach pomiarowych na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą:

Nazwa jednolitej części wód	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan jcw
Drzewiczka od Brzuśni do ujścia	Wólka Magierowa (ujście do Pilicy)	III	II	umiarkowany	PSD_sr	zły
Pilica	pow. Nowego Miasta	III	I	umiarkowany	dobry	zły

Źródło – WIOŚ Warszawa

PSD_sr – poniżej stanu dobrego, przekroczone stężenia średnioroczne

W badanych punktach rzeka Drzewiczka i Pilica w 2015r. prowadziły wody złej jakości. Stan i potencjał ekologiczny obu rzek oceniono na umiarkowany. Stan chemiczny określono poniżej stanu dobrego (rzeka Drzewiczka) i dobry (rzeka Pilica).

Na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą nie ma punktów monitoringu wód podziemnych. Z analizy dostępnych materiałów wynika, że jakość wód piętra czwartorzędowego na terenie gminy jest dobra. Wymagają one jedynie prostego uzdatniania. Do głównych wskaźników obniżających jakość wód należą: azot amonowy, żelazo, potas, sód, fosforany i mangan. Żelazo i mangan są charakterystyczne dla czwartorzędowych osadów wodnolodowcowych. Najbardziej narażone na zanieczyszczenia są wody gruntowe występujące płytko i bez izolacji.

Główne zagrożenia i problemy:

- nieszczelne szamba,
- wykorzystywanie nieczynnych studni kopanych jako miejsc do odprowadzania ścieków komunalnych,
- odprowadzanie ścieków do rowów przydrożnych, cieków wodnych, na pola itp.

- stosowanie nawozów chemicznych na terenach dolinnych w miejscach gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią terenu oraz gruntach o większych spadkach w kierunku cieków wodnych.

3.3. Powietrze atmosferyczne

Największą presję na stan powietrza wywiera energetyczne spalanie paliw, które jest źródłem emisji podstawowej: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu. Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem. Występuje też wyraźna różnica pomiędzy wielkością emisji tych substancji na obszarach miast i poza nimi. Można tu wyodrębnić:

- emitory wysokie (emitory punktowe – duże obiekty przemysłowe) oddziałujące w większych odległościach,
- emitory niskie (emitory punktowe lub powierzchniowe – małe zakłady i lokalne kotłownie oraz indywidualne systemy grzewcze mieszkańców) mające wpływ na bezpośrednie ich sąsiedztwo.

Najpoważniejszym reemitentem emisji liniowej jest transport samochodowy. Substancje emitowane z silników oddziałują na stan czystości w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ maleje wraz z odległością. Dlatego też największe strumienie zanieczyszczeń związane są z głównymi węzłami komunikacyjnymi, w tym: wzdłuż ulic o zwartej, obustronnej zabudowie, będących tranzytowymi ciągami komunikacyjnymi (podwyższone stężenia NO₂, CO, formaldehydu, benzenu, itp.). Istotne znaczenie ma również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon i nawierzchni dróg. Największe emisje liniowe dotyczą dróg wojewódzkich i powiatowych, ponieważ są to główne szlaki komunikacyjne gminy.

Główne zagrożenia i problemy:

- zanieczyszczenia komunikacyjne: drogi wojewódzkie, drogi powiatowe i drogi gminne,
- zanieczyszczenia przemysłowe,
- emisja niezorganizowana: oczyszczalnie ścieków, obiekty infrastruktury społecznej, stacje obsługi samochodów i stacje paliw płynnych, składowiska materiałów opałowych, budowlanych, inne.

3.4. Zasoby przyrodnicze

Działania w zakresie ochrony przyrody powinny obejmować ochronę prawnie chronionych form przyrody, lasów (przeciwdziałanie powstawaniu dzikich wysypisk, wypalaniu traw), jak również możliwość wykorzystania tych terenów dla rozwoju turystyki.

Zagrożenia dla terenów pod ochroną:

- zmiany stosunków wodnych: przeprowadzone melioracje i brak obsługi urządzeń na rowach melioracyjnych wpłynęły na obniżenie poziomu wód gruntowych i przesuszenie wielu miejsc,
- intensywna gospodarka leśna (wycinka),
- zabiegi melioracyjne na terenach leśnych prowadzące do zaniku siedlisk torfowiskowych i podmokłych łąk,
- zmiana sposobu gospodarowania na łąkach i odejście od ich wykaszania i wypasania, co powoduje ich zakrzaczenie,

- nielegalne wysypiska śmieci,
- wypalanie łąk,
- zagrożenia komunikacyjne występujące wzdłuż drogowych i kolejowych szlaków komunikacyjnych,
- zagrożenia związane z pracami dotyczącymi odwodnienia dróg i nasypów kolejowych lub budową urządzeń infrastruktury drogowej.

Hałas

Najbardziej uciążliwym źródłem hałasu na obszarze gminy Nowe Miasto nad Pilicą jest komunikacja drogowa oraz działalność przemysłowa. Szacuje się, że z uwagi na zwiększającą się liczbę pojazdów mechanicznych natężenie hałasu będzie stopniowo wzrastać. Ponadto hałas drogowy jest trudny do eliminowania, ze względu na fakt przebiegania tras przez tereny zurbanizowane.

Ochrona przed hałasem powinna polegać na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez zmniejszanie poziomu hałasu komunikacyjnego poprzez nasadzenia drzew lub montaż ekranów akustycznych w miejscach szczególnie narażonych.

Główne zagrożenia i problemy:

- niekorzystne zjawisko rozszerzania się obszarów zagrożonych hałasem samochodowym,
- brak inwentaryzacji obszarów, na których występują przekroczenia wartości normatywnych hałasu w środowisku, a w szczególności obszarów, na których przekroczone są wartości progowe hałasu w środowisku.

Pola elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności. Promieniowanie elektromagnetyczne na terenie województwa mazowieckiego mierzone jest w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., poniżej 50 tys. oraz na terenach wiejskich. Na terenie gminy nie były prowadzone pomiary promieniowania elektromagnetycznego, najbliższym położonym miejscem objętym pomiarami jest miasto Radom. W żadnym punkcie pomiarowym na terenie województwa nie odnotowano wartości przekraczającej dopuszczalną wartość składową elektryczną $E=7V/m$ określoną w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003r. Nr 292 poz. 1883 z późn., zm.)

W stosunku do przesyłowych linii elektroenergetycznych oraz obiektów z nimi związanych przyjmuje się, że:

- szkodliwy wpływ linii energetycznych o napięciu 110, 220 i 400 kV obejmuje strefę o szerokości od 12 do 25m od osi linii w obie strony,
- uciążliwość stacji transformatorowych zamyka się w granicach obiektu.

Uciążliwość masztów telefonii komórkowej mieści się w ich strefach ochronnych.

Główne zagrożenia i problemy to lokalizacja źródeł promieniowania w pobliżu miejsc zamieszkania.

3.7. Gospodarka odpadami

Zorganizowany system gospodarki odpadami w gminie zapewnia odbiór odpadów komunalnych zmieszanych i zbieranych selektywnie, odpadów niebezpiecznych (w tym azbestu).

Odpady zebrane z terenu gminy Nowe Miasto nad Pilicą w latach 2012-2016:

Rodzaj	Jednostka	2012	2013	2014	2015	2016
Odpady zmieszane	Mg	1 299,00	1 259,30	1 381,90	1 354,00	1 169,42
Papier i tektura	Mg	2,0	13,90	16,70	22,90	11,97
Szkło	Mg	0	22,90	68,10	76,30	96,74
Plastik	Mg	0,60	9,30	25,20	27,50	48,52

Źródło – dane Urzędu Miasta i Gminy Nowe Miasto nad Pilicą

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany na placu Zakładu Usług Komunalnych w Nowym Mieście nad Pilicą.

Odpady zebrane w PSZOK:

Rodzaj	Jednostka	2015	2016
Odpady wielkogabarytowe	Mg	11,40	23,24
Zmieszane odpady opakowaniowe	Mg	-	32,49
Szkło	Mg	-	3,00
Opony	Mg	1,20	-

Źródło – dane Urzędu Miasta i Gminy Nowe Miasto nad Pilicą

W gminie obowiązuje „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu grójeckiego i gmin powiatu”. W latach 2014-2015 w gminie Nowe Miasto nad Pilicą zebrano następujące ilości odpadów azbestowych:

- Rok 2014 – 257,42 Mg
- Rok 2015 – 116,33 Mg

Główne zagrożenia i problemy:

- występowanie odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych,
- niedostateczne wykorzystywanie odpadów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego jako źródła energii odnawialnej,
- niewystarczająca świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- niezgodne z prawem pozbywanie się odpadów („dzikie wysypiska”, spalanie odpadów w gospodarstwach domowych).

4. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym i ich uwzględnienie podczas opracowania "Lokalnego Programu Rewitalizacji ..."

Polityka ochrony środowiska jest jedną z najważniejszych polityk Unii Europejskiej, ponieważ obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego oraz przewiduje realizację działań o efektach długofalowych (charakter horyzontalny). Dlatego też polityka wspólnotowa musi znajdować odzwierciedlenie w strategiach niższego rzędu.

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Zadania zaplanowane w projekcie dokumentu powiązane z celami i kierunkami wskazanymi w dokumentach strategicznych
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020r.	
Cel główny Strategii realizowany będzie poprzez cele szczegółowe i kierunki interwencji: Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: 1.1. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin 1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody 1.3. Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna 1.4. Uporządkowanie zarządzania przestrzenią Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię: 2.1. Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii 2.2. Poprawa efektywności energetycznej 2.3. Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych 2.4. Modernizacja sektora elektroenergetyki zawodowej, w tym przygotowanie do wprowadzania energetyki jądrowej 2.5. Rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji odbiorcy 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii 2.7. Rozwój energetyki na obszarach podmiejskich i wiejskich 2.8. Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne Cel 3. Poprawa stanu środowiska 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne 3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki 3.4. Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.	• Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Modernizacja budynku i doposażenie w sprzęt jednostki OSP • Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza • Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy
Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku	
Kierunki: • poprawa efektywności energetycznej • wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii • wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła • rozwój wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, • ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko	• Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza

Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
Celem głównym jest poprawa jakości życia mieszkańców Polski, szczególnie ochrony ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju	• Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza
Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły	
Dla naturalnych części wód celem jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego i dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Dla wód podziemnych określono następujące główne cele środowiskowe: • Zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych • Zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych • Zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych • Wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego na skutek działalności człowieka • Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.	• Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy • Umocnienie kulturowego bogactwa, historii oraz tożsamości lokalnej i regionalnej
Program wodno-środowiskowy kraju	
Cele: • Niepogarszanie stanu części wód • Osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, • Spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie • Zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji	• Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy

Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	
Celem Programu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną
Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG	
Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG przygotowany na podstawie ustaleń z Komisją Europejską, który przedstawia sposób osiągnięcia celu wskazanego w dyrektywie Rady 91/271/EWG uwzględniając zmiany w prawodawstwie polskim oraz nową perspektywę finansową na lata 2016 – 2020. Master Plan zakłada inwestycje planowane po roku 2015 zgodnie, z którymi przyrost liczby rzeczywistych mieszkańców, którzy skorzystają z usług kanalizacyjnych w wyniku wybudowania sieci powinien wynosić: 72 367 osób, a długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy ogółem to: 734,8 km.	Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną
MasterPlan dla obszaru dorzecza Wisły	
Nadrzędne cele strategiczne polityki wodnej Unii Europejskiej, które uwzględniono w dokumencie, skupiają się przede wszystkim na: - Osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu oraz potencjału wód, a także związanych z nimi ekosystemów, - Zapewnieniu dostępu do zasobów wodnych dla zaspokojenia potrzeb ludności, środowiska naturalnego oraz społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki - Ograniczeniu negatywnych skutków powodzi i suszy oraz minimalizowaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych - Wdrożeniu systemu zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi i gospodarowania wodami	Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	
Cele główne zarządzania ryzykiem powodziowym, to: - Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, - Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego, - Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.	Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022	
W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele: - zmniejszenie ilości powstających odpadów - zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji; - doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. - zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie) - zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., - zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych; - zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia; - zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych;	Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)

9) utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi; 10) monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12); 11) zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r.	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	
W dokumencie zostały wyznaczone następujące cele dotyczące azbestu: • Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest • Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych, spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju • Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko	• Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)
Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej	
Celem głównym jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju. Celami szczegółowymi są: • Niskoemisyjne wytwarzanie energii, • Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami, • Rozwój zrównoważonej produkcji – obejmujący przemysł, budownictwo i rolnictwo • Transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności	• Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza
Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej	
Podstawowe cele zdefiniowane w NSEE to: • Upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie permanentną edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Polski, • Wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na wszystkich stopniach edukacji formalnej i nieformalnej • Tworzenie wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej, stanowiących rozwinięcie Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej, a ujmujących propozycje wnoszone przez poszczególne podmioty, realizujące projekty edukacyjne dla lokalnej społeczności, • Promowanie dobrych doświadczeń z zakresu metodyki edukacji ekologicznej	• Projekt 11. Tworzenie partnerstwa lokalnego dla obszaru rewitalizacji
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności	
Wśród celów Strategia wymienia, m.in. zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochronę i poprawę stanu środowiska, wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego i wzrost społecznego kapitału rozwoju. Wśród wskaźników Strategia wymienia m.in. energochłonność gospodarki, udział energii ze źródeł odnawialnych w	• Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji

finalnym zużyciu energii, emisję CO₂, wskaźnik czystości wód, wskaźnik odpadów nierecyklingowanych.	• Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Projekt 11. Tworzenie partnerstwa lokalnego dla obszaru rewitalizacji • Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza
Strategia rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze	
Cel priorytetowy: Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym. Cele strategiczne: • Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii, • Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego, • Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki. Ramowe cele strategiczne: • Zapewnienie gospodarce zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami • Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia	• Projekt 1. Wzrost atrakcyjności terenów śródmiejskich Nowego Miasta jako przestrzeni integrującej mieszkańców • Projekt 2. Kompleksowe wsparcie społeczne rodzin z obszaru rewitalizacji • Projekt 3. Integracja osób starszych, długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnościami na obszarze rewitalizacji • Projekt 4. Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizowanym • Projekt 5. Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji • Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny • Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców • Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu

	życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Projekt 11. Tworzenie partnerstwa lokalnego dla obszaru rewitalizacji • Budowa mieszkań socjalnych • Monitoring wizyjny miasta • Modernizacja budynku i doposażenie w sprzęt jednostki OSP • Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza • Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy • Umocnienie kulturowego bogactwa, historii oraz tożsamości lokalnej i regionalnej • Prowadzenie działań przestrzennych zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego • Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)
Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020	
Osie priorytetowe wyznaczone w ramach RPOWM: 1. Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce, 2. Wzrost e-potencjału Mazowsza, 3. Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości, 4. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną, 5. Gospodarka przyjazna środowisku, 6. Jakość życia, 7. Rozwój regionalnego systemu transportowego, 8. Rozwój rynku pracy, 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, 10. Edukacja dla rozwoju regionu, 11. Pomoc techniczna.	• Projekt 1. Wzrost atrakcyjności terenów śródmiejskich Nowego Miasta jako przestrzeni integrującej mieszkańców • Projekt 2. Kompleksowe wsparcie społeczne rodzin z obszaru rewitalizacji • Projekt 3. Integracja osób starszych, długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnościami na obszarze rewitalizacji • Projekt 4. Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizowanym • Projekt 5. Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji

	czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji • Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny • Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców • Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Projekt 11. Tworzenie partnerstwa lokalnego dla obszaru rewitalizacji • Budowa mieszkań socjalnych • Monitoring wizyjny miasta • Modernizacja budynku i doposażenie w sprzęt jednostki OSP • Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza • Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy • Umocnienie kulturowego bogactwa, historii oraz tożsamości lokalnej i regionalnej • Prowadzenie działań przestrzennych zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego • Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)
--	---

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego	
Zadaniem polityki rozwoju, w tym polityki przestrzennej województwa mazowieckiego jest dążenie do zmniejszania rozpiętości wewnątrz regionalnych, przy jednoczesnym podnoszeniu wzrostu konkurencyjności regionu, tworzenie ładu przestrzennego, równoważąc kryteria efektywności i równości.	• Projekt 1. Wzrost atrakcyjności terenów śródmiejskich Nowego Miasta jako przestrzeni integrującej mieszkańców • Projekt 4. Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizowanym • Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny • Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców • Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Budowa mieszkań socjalnych • Monitoring wizyjny miasta • Modernizacja budynku i doposażenie w sprzęt jednostki OSP • Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy • Prowadzenie działań przestrzennych zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego
Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027	
Cele: 1. zmniejszenie ilości powstających odpadów (ograniczenie marnotrawienia żywności, wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia), 2. zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami komunalnymi, 3. planowanie systemów zagospodarowania odpadów zgodnych z hierarchią sposobów postępowania z odpadami (w szczególności w kontekście antycypowanej nadwyżki mocy istniejących i planowanych do budowy instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych) 4. mając na uwadze założenia Komisji Europejskiej, ograniczenie masy odpadów komunalnych poddawanych termicznemu przekształcaniu, do	• Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)

30%, 5. zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie), 6. zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., 7. zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych, 8. opracowanie wskazań legislacyjnych odnośnie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w związku z uzgadnianiem nowych wymagań BAT dla przetwarzania odpadów (emisje z instalacji, m.in. odory), 9. ograniczenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych.	
Program ochrony środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022r.	
Cele w zakresie ochrony środowiska do 2022 roku: <i>Ochrona klimatu i jakości powietrza:</i> 1. Poprawia jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu 2. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu <i>Zagrożenia hałasem</i> 1. Ochrona przed hałasem <i>Pola elektromagnetyczne</i> 1. Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym <i>Gospodarowanie wodami</i> 1. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych 2. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą <i>Gospodarka wodno-ściekowa</i> 1. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej <i>Zasoby geologiczne</i> 1. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi <i>Gleby</i> 1. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu <i>Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</i> 1. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa mazowieckiego <i>Zasoby przyrodnicze</i> 1. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej 2. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej 3. Zwiększanie lesistości <i>Zagrożenia poważnymi awariami</i> 1. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	• Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny • Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców • Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Modernizacja budynku i doposażenie w sprzęt jednostki OSP • Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza • Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy • Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)

Program Ochrony Środowiska Powiatu Grójeckiego do roku 2022	
<i>Ochrona klimatu i jakości powietrza</i> Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu <i>Zagrożenia hałasem</i> Poprawa klimatu akustycznego w powiecie grójeckim <i>Pola elektromagnetyczne</i> Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym <i>Gospodarowanie wodami</i> Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą <i>Gospodarka wodno-ściekowa</i> Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej <i>Zasoby geologiczne</i> Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi <i>Gleby</i> Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu <i>Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</i> Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa mazowieckiego <i>Zasoby przyrodnicze</i> Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej Zwiększanie lesistości <i>Zagrożenia poważnymi awariami</i> Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	• Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny • Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców • Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Modernizacja budynku i doposażenie w sprzęt jednostki OSP • Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza • Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy • Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)

5. Zadania ujęte w projekcie "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"

W projekcie LPR wyznaczono 11 projektów, na które składać się będą zadania realizowane według szczegółowych planów. Projekty te mają częściowo wymiar przestrzenny, ponieważ wprowadzają zmiany i porządkują przestrzeń publiczną w centrum Nowego Miasta nad Pilicą, ale też mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Działania inwestycyjne mają służyć wzrostowi aktywności gospodarczej, ożywieniu ruchu turystycznego i gwarantować wykorzystanie zasobów kulturowych i przyrodniczych, a w konsekwencji doprowadzić do stworzenia przyjaznych terenów - wizytówek gminy. W projektach głównych znalazły się również działania organizacyjne z zakresu włączenia społecznego - dotyczące osób niepełnosprawnych i starszych.

Podczas konsultacji społecznych i prac nad koncepcjami inwestycyjnymi Gminy Nowe Miasto nad Pilicą doprecyzowaniu uległ jeden z głównych projektów zawartych w LPR -

Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny - w niniejszym opracowaniu zostanie omówiony projekt w ustalonym zakresie.

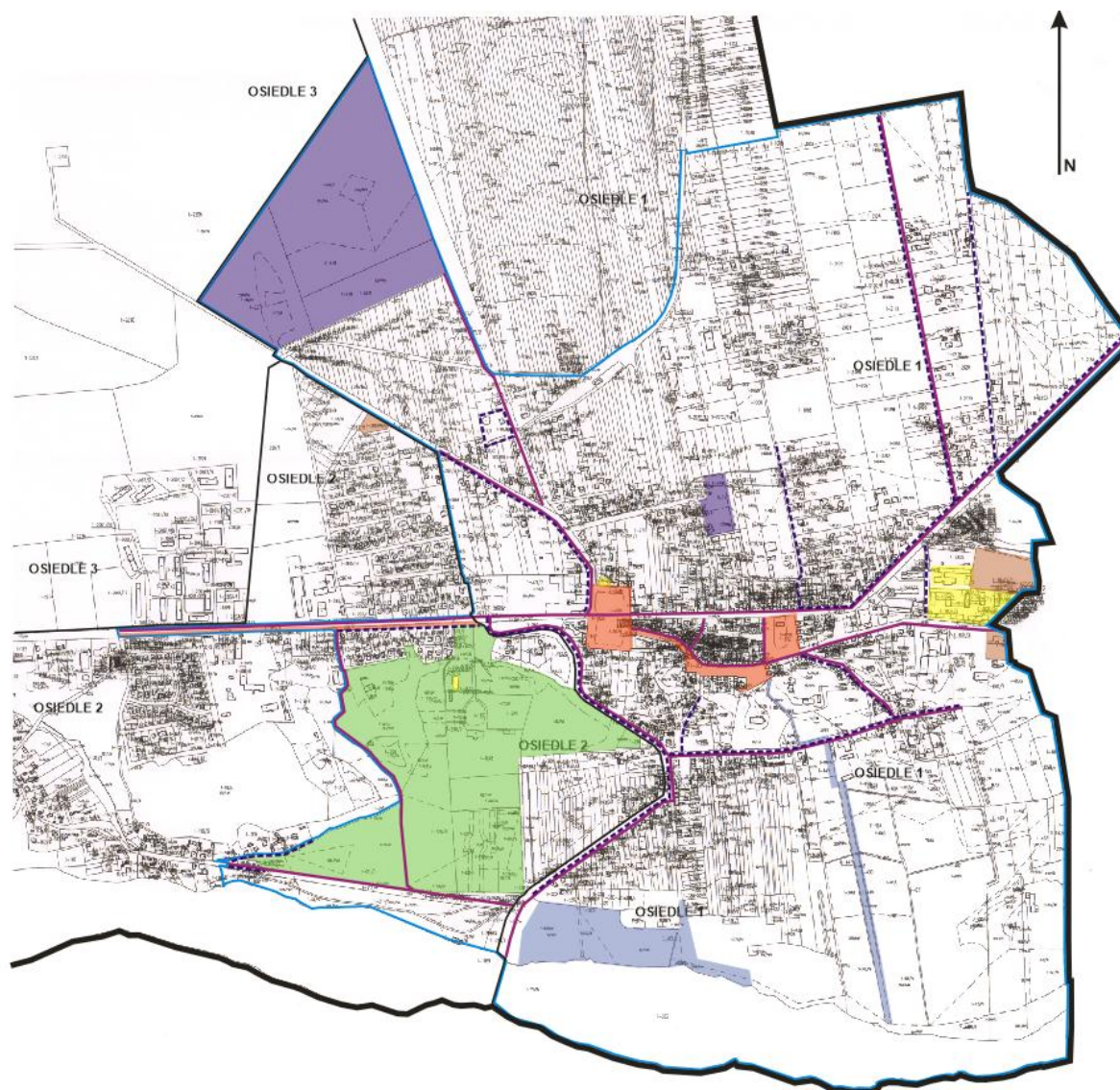
Priorytetowe przedsięwzięcia "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018-2023":

Ip.	Nazwa przedsięwzięcia	Cechy przedsięwzięcia	Szacowana wartość	Źródła środków
1.	Projekt 1. Wzrost atrakcyjności terenów śródmiejskich Nowego Miasta jako przestrzeni integrującej mieszkańców	Projekt obejmuje działania, które po pierwsze pozwolą na uspokojenie ruchu w centrum miasta, a po drugie wypracować optymalny sposób wykorzystania przestrzeni śródmiejskiej (ulic i placów), tak aby spełniały one swoją rolę. Śródmieście ma stanowić rzeczywiste centrum życia w mieście i wspierać jego rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny. Projekt ten będzie wspomagał także inne działania, w tym działania społeczne, przewidziane do realizacji na obszarze rewitalizacji.	3 955 000 zł	• środki własne • RPO WM • PO IS • Inwestorzy prywatni
2.	Projekt 2. Kompleksowe wsparcie społeczne rodzin z obszaru rewitalizacji	Działania w ramach projektu mają charakter organizacyjny. Ich celem jest stworzenie kompleksowych usług dla rodziny, zwłaszcza nie radzącej sobie z problemami, rodziny dysfunkcyjnej, zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz ochrona dzieci i młodzieży żyjących w tego typu rodzinach.	70 000 zł przedsięwzięcie nieinwestycyjne	• środki własne • Europejski Fundusz Społeczny
3.	Projekt 3. Integracja osób starszych, długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnościami na obszarze rewitalizacji	Poprawa infrastruktury społecznej i rozszerzenie - na jej bazie - oferty dla seniorów, osób chorych i niepełnosprawnych. Ułatwienie dostępu do edukacji, kultury i aktywnego wypoczynku oraz do usług zdrowotnych, wzrost komfortu życia i integracji w społeczeństwie.	410 000 zł przedsięwzięcie nieinwestycyjne	• środki własne • Europejski Fundusz Społeczny • RPO WM
4.	Projekt 4. Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizowanym	Realizacja przedsięwzięcia ma na celu poprawienie warunków prowadzenia działalności gospodarczej, w tym handlu, dla inwestorów strategicznych, obecnych i przyszłych podmiotów gospodarczych, rolników, itp. Stworzenie warunków i wspieranie aktywizacji zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców na obszarze rewitalizacji ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, osób długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rolników. W efekcie realizacji projektu zwiększy się jakość kapitału społecznego i - w związku ze wzrostem poziomu wiedzy z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej - wzrośnie ilość podmiotów gospodarczych oraz zmniejszy się liczba osób bezrobotnych.	4 375 000 zł	• środki własne • RPO WM • PO IS • Europejski Fundusz Społeczny

5.	Projekt 5. Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji	W ramach projektu przewidywane są działania inwestycyjne w zakresie modernizacji istniejącej infrastruktury służącej edukacyjnej i sportowo-rekreacyjnej oraz działań organizacyjnych realizowanych w działających placówkach oświatowych i kulturalnych oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	3 227 660 zł	• środki własne • RPO WM • Europejski Fundusz Społeczny
6.	Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny	Projekt ma na celu stworzenie kompleksowego i atrakcyjnego terenu wypoczynkowo-rekreacyjnego ogólnodostępnego na obszarze dziś nie zagospodarowanym, nie wykorzystanym przy rzece. W powiązaniu z odnowionym terenem parku obszar będzie służył rekreacji dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Inwestycje będą realizowane na działkach o nr. ewid.: 322, 323, 324 (łąčna powierzchnia - 11,42 ha). Dla inwestycji została wypracowana koncepcja oraz został stworzony projekt techniczny. Uzyskano również opinię: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (znak pisma WWOŚ-II.420.123.2018.MPR z dnia 21 marca 2018 r.) - odmowa wszczęcia procedury o środowiskowych uwarunkowaniach oraz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (znak pisma TC-U-021-0398-005-2016/17 z dnia 26 maja 2017 r.) - odstąpienie od zakazów obowiązujących na obszarach szczególnie zagrożonych powodzią wg art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2015. Poz469 ze zm.).	3 570 000 zł	• środki własne • RPO WM
7.	Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców	Obszar parku jest terenem zaniedbanym, z niszczącym obiektem pałacu, pozostałościami rozwiązań kompozycyjnych i urządzeń wodnych. Znajdują się w nim obiekty użyteczności publicznej, w których odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży. Park wymaga uporządkowania i odnowy, a obiekty w nim się znajdujące - poprawy funkcjonalności i bezpieczeństwa (akty wandalizmu, gromadzenie się osób agresywnych). Ponadto park należy wyposażać w infrastrukturę rekreacyjną aby w jak najlepszy sposób wykorzystać przestrzeń. Obszar będzie służył rekreacji dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.	12 100 000 zł	• środki własne • RPO WM
8.	Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji	Działania 1-3 zakładają przeprowadzenie termomodernizacji oraz wymianę źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej. Dzięki inwestycjom wzrośnie standard korzystania z obiektów użyteczności	1 485 000 zł	• środki własne • RPO WM • PO IS • WFOŚiGW

		publicznej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji i użytkowników obiektów. Działanie nr 4 ma na celu poprawę warunków mieszkaniowych w blokach wielorodzinnych dla 260 mieszkańców. Działanie nr 5 zakłada redukcję zanieczyszczenia powietrza poprzez modernizację źródeł ciepła, przeprowadzenie kompleksowych termomodernizacji przebudowę lub modernizację infrastruktury służącej do produkcji energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych (OZE), w budynkach użyteczności publicznej, mieszkaniowych, produkcyjnych, usługowych, handlowych i innych.		• Inwestorzy prywatni
9.	Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji	Projekt przewiduje przebudowę dróg gminnych oraz powiatowych (przebudowa nawierzchni, poprawa jej stanu technicznego) wraz z infrastrukturą towarzyszącą: chodniki, ścieżki rowerowe, miejsca odpoczynku. Ponadto planuje się modernizację oświetlenia drogowego - zastosowanie oświetlenia energooszczędnego. W ramach projektu wykonane będzie oznakowanie poziome i pionowe dla powstałej infrastruktury. Dzięki planowanym inwestycjom centrum miasta będzie bezpieczniejsze pod względem komunikacyjnym dla mieszkańców.	1 000 000 zł	• środki własne • środki Powiatu • RPO WM
10.	Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną	Projekt dotyczy zabezpieczenia potrzeb zaopatrzenia w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną mieszkańców i podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji. Planuje się budowy sieci kanalizacyjnej i modernizację fragmentów sieci wodnej i kanalizacyjnej w miarę potrzeb oraz w celu zapewnienia dostaw dobrej jakości wody - inwestycje w stacji uzdatniania. Realizacja projektu wpłynie pozytywnie na ochronę środowiska wodno-gruntowego. Rozbudowa infrastruktury gazowniczej pozwoli na przyłączenie do sieci nowych odbiorców gazu ziemnego a poprzez to rezygnację z paliw wysokoemisyjnych co przyczyni się do poprawy stanu powietrza.	4 200 000 zł	• RPO WM • PO IS • Środki własne
11.	Projekt 11. Tworzenie partnerstwa lokalnego dla obszaru rewitalizacji	Projekt zakłada zainicjowanie działania partnerstwa lokalnego na rzecz obszaru rewitalizacji w Nowym Mieście nad Pilicą. Głównym celem jest podniesienie poziomu współpracy międzyinstytucjonalnej na obszarze rewitalizacji i nakierowanie jej na optymalizację podejmowanych działań rewitalizacyjnych tak, aby zapewniać jak największą skuteczność działań i ich pozytywny odbiór społeczny.	20 000 zł przedsięwzięcie nieinwestycyjne	• środki własne

Rozmieszczenie priorytetowych projektów inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji w gminie Nowe Miasto nad Pilicą

Granie miasta

Granie osiedli

Granie obszaru rewitalizacji

Priorytetowe projekty rewitalizacyjne:

Projekt 1. Wzrost atrakcyjności terenów śródmiejskich Nowego Miasta jako przestrzeni integrującej mieszkańców (zaznaczone tereny i cały obszar)

Projekt 2. Kompleksowe wsparcie społeczne rodzin z obszaru rewitalizacji (cały obszar)

Projekt 3. Integracja osób starszych, długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnościami na obszarze rewitalizacji (cały obszar)

Projekt 4. Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji (zaznaczone tereny i cały obszar)

Projekt 5. Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji (zaznaczone tereny i cały obszar)

Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny

Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców

Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji (zaznaczone tereny i cały obszar)

Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców w obszarze rewitalizacji (zaznaczone tereny i cały obszar)

Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną (zaznaczone tereny i cały obszar)

Projekt 11. Tworzenie partnerstwa lokalnego dla obszaru rewitalizacji (cały obszar)

Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Cechy przedsięwzięcia	Szacowana wartość	Źródła środków
1.	Budowa mieszkań socjalnych	Budowa nowych budynków lub wykorzystanie nieużytkowanych obiektów dla zagwarantowania potrzeb mieszkaniowych biedniejszych mieszkańców. Doprowadzenie budynków do standardu mieszkań socjalnych.	900 000 zł	Gmina Nowe Miasto nad Pilicą
2.	Monitoring wizyjny miasta	Monitoring wizyjny miasta instalowany będzie we wszystkich newralgicznych miejscach publicznych, na przestrzeni otwartej i obiektach publicznych, dzięki czemu będzie służył do ochrony obywateli przed przestępczością, wypadkami, itp.	200 000,00 zł	Gmina Nowe Miasto nad Pilicą
3.	Modernizacja budynku i doposażenie w sprzęt jednostki OSP	Przeprowadzenie modernizacji budynku OSP w Nowym Mieście nad Pilicą oraz doposażenie jednostki w dodatkowy sprzęt dla zagwarantowania bezpieczeństwa przeciwpożarowego i w innych przypadkach i awariach.	koszty zostaną oszacowane przed przystąpieniem do realizacji zadania	- Gmina Nowe Miasto nad Pilicą - KRUS - Ministerstwo Sprawiedliwości
4.	Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza	Na terenie miasta występują znaczne różnice w stopniu zanieczyszczenia powietrza w zakresie pyłów PM ₁₀ i PM _{2,5} oraz benzo(a)pirenu. Urządzenie mobilne mogłoby pracować w różnych lokalizacjach (np. przy głównych szlakach komunikacyjnych, na osiedlach wielorodzinnych), co umożliwiłoby podjęcie skutecznych działań Gminy dla poprawy stanu powietrza oraz mogłoby przyczynić się do wzrostu aktywności mieszkańców w działaniach na rzecz czystego powietrza.	100 000,00 zł przedsięwzięcie nieinwestycyjne	- Gmina Nowe Miasto nad Pilicą - NOŚiGW - WFOŚiGW - Dotacja celowa
5.	Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy	Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i podtopień oraz zniszczeń i zagrożenia dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze rewitalizacji poprzez monitoring zagrożeń, wykonanie odpowiednich zabezpieczeń oraz współpracę odpowiedzialnych za bezpieczeństwo jednostek.	50 000 zł	- Gmina Nowe Miasto nad Pilicą - NOŚiGW - WFOŚiGW
6.	Umocnienie kulturowego bogactwa, historii oraz tożsamości lokalnej i regionalnej	Kształtowanie świadomości społecznej w aspekcie posiadanych zasobów dziedzictwa kulturowego, poszanowanie dorobku kultury, wzrost zainteresowania historią, tradycją i zabytkami. Skoncentrowanie działań na obszarze rewitalizacji, w oparciu o zaplecze w postaci istniejących obiektów zabytkowych oraz działających (obecnych i przyszłych) instytucji i stowarzyszeń. Wzmocnienie utożsamienia się mieszkańców z gminą i regionem.	84 000 zł przedsięwzięcie nieinwestycyjne	- Gmina Nowe Miasto nad Pilicą - Jednostki administracyjne Gminy - Organizacja pozarządowe - Mieszkańcy
7.	Prowadzenie działań przestrzennych zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego	Plany miejscowe są podstawowymi aktami prawnymi służącymi do realizacji polityki przestrzennej na obszarze gminy, które niosą za sobą szereg skutków zarówno prawnych, ekonomicznych, środowiskowych jak i społecznych. Przestrzeganie wypracowanych zasad jest podstawą odnowy tkanki miejskiej.	zadanie realizowane w ramach zadań własnych jako jednostka samorządu terytorialnego przedsięwzięcie	Gmina Nowe Miasto nad Pilicą

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"

			nieinwestycyjne	
8.	Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)	Osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych, w tym: odpadów ulegających biodegradacji, budowlanych i rozbiórkowych, odpadów wielkogabarytowych, odpadów niebezpiecznych. Usunięcie azbestu i odpadów zawierających azbest zgodnie z wymogami bezpieczeństwa i zasadami składowania tego rodzaju odpadów. Monitorowanie gospodarki odpadami.	koszty będą ponoszone przez poszczególne podmioty w ramach zadań własnych	• Gmina Nowe Miasto nad Pilicą • WFOŚiGW • Mieszkańcy • Przedsiębiorcy

Charakterystyka zadań inwestycyjnych przewidzianych w projekcie LPR w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016 r. poz. 71):

Nazwa przedsięwzięcia	Charakterystyka w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016 r. poz. 71):
Projekt 1. Wzrost atrakcyjności terenów śródmiejskich Nowego Miasta jako przestrzeni integrującej mieszkańców	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia
Projekt 2. Kompleksowe wsparcie społeczne rodzin z obszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia.
Projekt 3. Integracja osób starszych, długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnościami na obszarze rewitalizacji	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia.
Projekt 4. Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizowanym	Przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia. Miasto dysponuje terenami pod inwestycje, skala oddziaływań danego przedsięwzięcia zależy od charakteru przyszłego wykorzystania terenu.
Projekt 5. Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia
Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia. Określenie ram czasowych realizacji budowy poszczególnych elementów zagospodarowania jest trudny do oszacowania i zależy od możliwości finansowych gminy.
Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia
Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia. Prace termomodernizacyjne będą dotyczyły ocieplenia ścian budynków, stropów, wymiany stolarki okiennej, drzwiowej, modernizacji w systemie ogrzewania i nie są wymienione w katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"

	oddziaływać na środowisko wg w/w rozporządzenia.
Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia. Inwestycja ta może kwalifikować się jednak do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie ono realizowane.
Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną	Przedsięwzięcia nie zaliczają się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia. Mogą natomiast kwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją poszczególnych inwestycji należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację każdego przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego zadania inwestycyjnego oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym inwestycja będzie realizowana.
Projekt 11. Tworzenie partnerstwa lokalnego dla obszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia.
Budowa mieszkań socjalnych	Przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia. Skala i usytuowanie poszczególnych elementów zależą od przyszłego inwestora.
Modernizacja budynku i doposażenie w sprzęt jednostki OSP	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia. Prace termomodernizacyjne będą dotyczyły ocieplenia ścian budynków, stropów, wymiany stolarki okiennej, drzwiowej, modernizacji w systemie ogrzewania i nie są wymienione w katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wg w/w rozporządzenia.
Monitoring wizyjny miasta	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia.
Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza	
Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy	
Umocnienie kulturowego bogactwa, historii oraz tożsamości lokalnej i regionalnej	
Prowadzenie działań przestrzennych zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego	
Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)	

6. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Głównym celem "Prognozy..." jest określenie możliwych skutków i oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zapisów projektu dokumentu.

Dla wszystkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 71) nakładają obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, a przedsięwzięcia które mogą oddziaływać na środowisko mogą mieć nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny i sporządzenia raportu. Raporty oddziaływania na środowisko dot. poszczególnych zadań inwestycyjnych mogą wskazywać działania wariantowe.

6.1. Matryca wpływów zadań projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"

Dla przeanalizowania skutków i oddziaływań na środowisko założeń projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowe miasto nad Pilicą...." posłużono się matrycą logiczną. W matrycy zawarto tylko projekty i działania inwestycyjne.

Przewidywane znaczące oddziaływania zadań inwestycyjnych na terenie gminy na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Założenia inwestycyjne	obszary Natura 2000	różnorodno ść biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
Projekty priorytetowe													
Projekt 1. Wzrost atrakcyjności terenów śródmiejskich Nowego Miasta jako przestrzeni integrującej mieszkańców	-/+	*	+	*	+	*	+	+	+	*	*	+	+
Projekt 4. Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizowanym	*	*	+	*	*	+	+	+	+	*	+	*	+
Projekt 5. Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji	*	*	+	*	*	*	*	+	+	*	*	*	+
Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny	-/+	*	+	-/+	-/+	-/+	*	-/+	-/+	*	*	*	+
Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców	+	*	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+	+
Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji	*	*	+	*	*	*	+	*	*	*	+	*	+
Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji	-/+	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną	-/+	*	+	*	*	+	+	-/+	*	*	+	*	+
Pozostałe projekty													
Budowa mieszkań socjalnych	*	*	+	*	*	*	+	*	*	*	+	*	+
Monitoring wizyjny miasta	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+
Modernizacja budynku i wyposażenie w sprzęt jednostki OSP	*	*	+	*	*	*	+	*	*	*	+	*	+
Zakup mobilnej stacji kontroli emisji zanieczyszczeń powietrza	*	*	+	*	*	*	+	*	*	*	+	*	+
Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy	+	*	+	*	*	+	*	+	+	*	*	+	+
Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)	+	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	+	+

Oznaczenia symboli w poniższych macierzach: + wpływ pozytywny, - wpływ negatywny, * brak wpływu

Wpływ przedsięwzięć inwestycyjnych na poszczególne komponenty środowiska – wnioski z matrycy logicznej:

Komponent	Opis
Natura 2000	Większa część obszaru wyznaczonego do rewitalizacji na terenie Nowego Miasta nad Pilicą znajduje się w zasięgu obszarów Natura 2000 Dolina Pilicy i Dolina Dolnej Pilicy. Tereny te są w części zagospodarowane. Część zadań przewiduje oddziaływanie na etapie budowy, które po zakończeniu inwestycji zostaną zniwelowane. Dla większości zadań oddziaływanie przedsięwzięć inwestycyjnych na siedliska objęte ochroną w ramach sieci ekologicznej Natura 2000 nie będzie występowało. Realizacja zamierzeń inwestycyjnych dotyczących zagospodarowania terenów nadpilicznych - przyniesie niewielkie skutki i oddziaływania – będą to oddziaływania zarówno pozytywne i jak i negatywne. Oddziaływania negatywnie na obszar będą występować głównie w fazie przeprowadzania inwestycji (np. robót budowlanych), które po jej przeprowadzeniu zostaną zniwelowane. Przewidziane roboty to: renaturalizacja zbiornika w starorzeczu, budowa ciągów komunikacyjnych, pomostów, utworzenie plaż, wprowadzenie elementów infrastruktury rekreacyjnej i małej architektury. Roboty nie będą przeciągane w czasie, nie spowodują znacznych utrudnień dla zwierząt: migracji ryb, gniazdujących i migrujących ptaków. Roślinność terenu nie odniesie znacznej szkody, nie ma potrzeby wycinania drzew czy zarośli. Do pozytywnych oddziaływań należą: • zagospodarowanie w sposób przemyślany terenu obecnie zaniedbanego, nieurządzonego, • zagospodarowanie w sposób nie zagrażający przyrodzie, uwzględniający przepisy i cele ochrony, • umożliwienie korzystania z terenu przez mieszkańców i turystów w sposób nie zagrażający przyrodzie, • wymiar edukacyjny (realizacja ścieżki przyrodniczo-ekologicznej).
Różnorodność biologiczna	Brak wpływu, ponieważ żadna z inwestycji nie ma zbyt dużego zasięgu (najczęściej inwestycje ograniczają się do poszczególnych obiektów lub przestrzeni), aby znacząco wpłynąć na ograniczenie różnorodności biologicznej na terenie gminy.
Ludzie	Wpływ znaczący pozytywny, ponieważ dzięki inwestycjom powstanie infrastruktura techniczna i odnowione zostaną obiekty użyteczności publicznej, zmodernizowane mieszkania, powstanie przestrzeń dla mieszkańców itp. Większość działań będzie prowadziła do zwiększenia standardu życia mieszkańców na terenie gminy. Efekty działań będą widoczne także w sferze ekonomicznej.
Zwierzęta	Obecnie żyjące gatunki zwierząt na terenach zurbanizowanych, gdzie będzie przeprowadzana zdecydowana większość inwestycji, to gatunki synantropijne, czyli wykorzystujące bliskość siedzib ludzkich z korzyścią dla siebie. Po zakończeniu działań inwestycyjnych gatunki te mogą bez przeszkód egzystować dalej. W przypadku wykonywania prac termomodernizacyjnych należy dostosować terminy prac od terminów rozrodu ptaków ewentualnie gniazdujących w budynkach.
Rośliny	Wpływ pozytywny - inwestycje nie dopuszczają możliwości ograniczania terenów zielonych, niszczenia siedlisk, zadrzewień, terenów przyrzecznych. Niektóre działania dotyczą uporządkowania i wzbogacenia terenów zielonych, zabezpieczenia ich przed presją turystyczną.
Woda	Wpływ pozytywny dla zadań liniowych- w wyniku realizacji przedsięwzięć powstanie sieć wodociągowa i sieć kanalizacji sanitarnej, co wymusi racjonalne korzystanie z zasobów wodnych. Inwestycje przeprowadzane na brzegu Pilicy (renaturalizacja starorzecza i obszarów przyległych, zagospodarowanie terenu przy ul. Pilicznej) nie będą stanowiły zagrożenia dla rzeki, nie będą wpływać na jakość wód powierzchniowych, zagrażać migracji zwierząt oraz roślinności przybrzeżnej.
Powietrze	W trakcie realizacji przedsięwzięć zagrożenie dla stanu powietrza wynikać będzie głównie z pracy sprzętu budowlanego, powodującego emisję zanieczyszczeń (produkty spalania oleju napędowego). Niezorganizowana emisja zanieczyszczeń występować będzie podczas realizacji robót budowlanych. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny

	budowlane będzie stosunkowo niewielka ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Można stwierdzić, że powstające zanieczyszczenia powietrza w trakcie budowy będą miały zasięg lokalny. Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze ani w jego otoczeniu. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji ustaną uciążliwości w tym zakresie. Wpływ pozytywny na etapie eksploatacji inwestycji dotyczy większości inwestycji: • termomodernizacja budynków spowoduje wzrost oszczędności energii, redukcję strat ciepła • rozwój instalacji bazujących na odnawialnych źródłach energii (solarów) spowoduje ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m.in. CO₂, SO₂) do środowiska • wymiana oświetlenia w budynkach i oświetlenia ulicznego na energooszczędne - zmniejszone zapotrzebowanie na energię elektryczną i tym samym ograniczenie emisji zanieczyszczeń • poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej - realizacja tego zadania może wpłynąć (choć w niewielkim stopniu) na poprawę jakości powietrza w perspektywie długoterminowej. Zwiększy się płynność poruszania się pojazdów po drogach oraz średnią prędkość ruchu • budowa sieci gazowej ograniczy korzystanie z paliw stałych i zmniejszy emisje zanieczyszczeń do atmosfery
Powierzchnia ziemi	Wpływ pozytywny, ponieważ inwestycje nie przekształcą znacząco powierzchni ziemi, ale zmiany będą miały charakter pozytywny dla środowiska.
Krajobraz	Okresowy niekorzystny wpływ na krajobraz może wystąpić na etapie realizacji większości inwestycji. Oddziaływania te będą mieć charakter przejściowy i ustąpią po zakończeniu etapu budowy. Wpływ pozytywny lub neutralny na etapie eksploatacji, ponieważ w wyniku przeprowadzania większości inwestycji zostaną zagospodarowane tereny do tej chwili niezagospodarowane, infrastruktura będzie zmodernizowana, a efekty działań będą widoczne w krajobrazie. Nie przewiduje się inwestycji powodujących dysharmonie w krajobrazie.
Klimat	Brak wpływu, ponieważ inwestycje nie mają na tyle szerokiego zasięgu, aby znacząco wpłynąć na zmiany klimatyczne.
Zasoby naturalne	Brak wpływu lub wpływ pozytywny (zasada oszczędności), gdyż zadania nie przewidują jakiegokolwiek ingerencji w zasoby naturalne.
Zabytki	Wpływ pozytywny lub neutralny, ponieważ jeśli inwestycje obejmą tereny, na których są obiekty zabytkowe oraz same obiekty to w celu ich renowacji.
Dobra materialne	Wpływ znaczący pozytywny, ponieważ w wyniku realizacji przedsięwzięć wzrośnie jakość przestrzeni publicznej, niektóre obiekty zostaną odnowione i zmienią swoje funkcje, wzrośnie wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną. Tym samym wzrośnie atrakcyjność gminy dla przyszłych inwestorów oraz zwiększy się standard życia mieszkańców.

Działania organizacyjne nie kwalifikują się do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016, poz. 71).

Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Realizacja celów "Lokalnego Programu Rewitalizacji..." poprzez konkretne zadania, ma dla większości inwestycji pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko. Poszczególne inwestycje mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie końcowym prognozuje się poprawę jego jakości i funkcjonowania.

Jednymi z ważniejszych inwestycji przeprowadzanych na terenie gminy są zadania zmierzające do poprawy infrastruktury drogowej polegające na przebudowie i rozbudowie dróg. Są to inwestycje wykazujące nieznaczne negatywne oddziaływanie na środowisko, jedynie w fazie realizacji prac. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska (stan atmosfery i poziom hałasu) w porównaniu ze stanem wcześniejszym. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić także do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza.

W omawianym dokumencie przewiduje się szereg działań z zakresu poprawy jakości powietrza (termomodernizacja budynków, modernizacja oświetlenia ulicznego). Zadania te powodować będą długofalowe korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, ponieważ przyczynią się do: redukcji emisji gazów cieplarnianych, redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców, poprawę jakości ich życia oraz na stan jakości wód będą miały inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Racjonalna gospodarka odpadami wpłynie na poprawę jakości środowiska, a szczególnie powierzchni ziemi na terenie gminy. Istotnym zadaniem są działania zmierzające do bezpiecznego usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Oddziaływanie inwestycji będzie miało głównie skutki lokalne i występujące tylko w trakcie przeprowadzania inwestycji - budowy. Po zakończeniu i uprzątnięciu terenu budowy w/w zadania będą miały pozytywny wpływ na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi.

Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu LPR nie wiążą się ze znacznym zasięgiem ponadlokalnym, długotrwałym i nieodwracalnym oddziaływaniem związanym z emisją substancji do powietrza, nadmierną uciążliwością hałasu, wykorzystaniem zasobów naturalnych czy wystąpieniem awarii przemysłowej.

6.2. Przewidywane znaczące oddziaływania zamierzeń "Lokalnego Programu Rewitalizacji..." (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań.

Dla poszczególnych inwestycji, dla których będą wymagane zostaną sporządzone szczegółowe raporty oddziaływania na środowisko, w chwili kiedy będzie wykonana dokumentacja na dane przedsięwzięcie.

Przewidywane znaczące oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne podejmowanych działań inwestycyjnych na terenie gminy w podziale na poszczególne grupy inwestycji:

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
- Projekt 1. Wzrost atrakcyjności terenów śródmiejskich Nowego Miasta jako przestrzeni integrującej mieszkańców - Projekt 4. Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizowanym - Projekt 5. Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji	Bezpośrednie	- podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienie emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów - wzrost estetyki przestrzeni publicznej - wzrost wartości materialnej budynków i przestrzeni - poprawa standardu życia
	Pośrednie	- poprawa zdrowia mieszkańców - powstaną tereny do prowadzenia inwestycji, tereny zostaną uporządkowane, odpowiednio przystosowane do spełniania wyznaczonych funkcji i zabezpieczone przed ewentualnymi szkodami dla przyrody
	Wtórne	- poprawa standardu życia - korzyści ekonomiczne związane z wykorzystaniem nowych terenów i obiektów
	Skumulowane	brak oddziaływania negatywnego w przypadku racjonalnego wdrażania kilku zadań
	Krótkoterminowe	podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienie emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów
	Średnioterminowe	podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	Długoterminowe	- podwyższenie wartości rynkowej budynków poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego - poprawa standardu życia - stworzenie miejsc do prowadzenia inwestycji i zamieszkania - w przypadku przeprowadzania niektórych inwestycji zmieni się znacząco zagospodarowanie fragmentów terenów, może dojść do zmiany ekosystemu - na obecnym etapie nie jest możliwe określenie zasięgu interwencji - jednak przewiduje się, że zmiany nie będą negatywne i w perspektywie długoterminowej nie stworzą elementów dysharmonizujących krajobraz.
	Stale	- poprawa standardu życia - wzrost estetyki przestrzeni publicznej - stworzenie miejsc do prowadzenia inwestycji i zamieszkania
	Chwilowe	podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienie emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów

Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny	Bezpośrednie	- renaturalizacja starorzecza Pilicy - przekształcenie częściowe krajobrazu - wzrost estetyki przestrzeni publicznej, dotychczas niezagospodarowanej
	Pośrednie	poprawa bezpieczeństwa powodziowego
	Wtórne	- możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań podczas wykorzystania obiektów do celów rekreacyjnych - związane ze zwieszona presją turystyczną - korzyści ekonomiczne z wykorzystania terenów pod rekreację
	Skumulowane	- podczas prowadzenia inwestycji oddziaływania trudne do przewidzenia, dotyczące przekształcenie powierzchni, utraty roślinności i ingerencji w wody, możliwości wystąpienia katastrofy budowlanej - brak oddziaływania negatywnego w przypadku racjonalnego wdrażania kilku zadań
	Krótkoterminowe	podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów
	Średnioterminowe	możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań podczas wykorzystania terenów i obiektów do celów rekreacyjnych - związane ze zwieszona presją turystyczną
	Długoterminowe	- skutki długoterminowe projektów będą pozytywne dla środowiska naturalnego, ponieważ związane będą z odnową przestrzeni i renaturalizacją starorzecza Pilicy - stworzenie miejsc do rekreacji na terenie gminy dla mieszkańców i turystów - możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań podczas wykorzystania obiektów do celów rekreacyjnych - związane ze zwieszona presją turystyczną
	Stałe	możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań podczas wykorzystania obiektów do celów rekreacyjnych - związane ze zwieszona presją turystyczną
Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców	Chwilowe	występują tylko w fazie przeprowadzania inwestycji
	Bezpośrednie	- wzrost estetyki przestrzeni parku, uporządkowanie zieleni, działania naprawcze w krajobrazie, powstanie zagospodarowanych i uporządkowanych terenów zielonych w centrum miasta - stworzenie miejsc do rekreacji na terenie gminy dla mieszkańców i turystów
	Pośrednie	poprawa zdrowia mieszkańców
	Wtórne	- wzrost estetyki przestrzeni publicznej - możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań podczas wykorzystania obiektów do celów rekreacyjnych - związane ze zwieszona presją turystyczną - korzyści ekonomiczne z wykorzystania terenów pod rekreację
	Skumulowane	brak oddziaływania negatywnego w przypadku racjonalnego wdrażania kilku zadań
	Krótkoterminowe	podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienie emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów
	Średnioterminowe	brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023"

	Długoterminowe	• skutki długoterminowe projektów będą pozytywne dla środowiska naturalnego, ponieważ związane będą z odnową przestrzeni, wprowadzeniem lepszego układu komunikacyjnego, wprowadzeniem ekologicznych sieci infrastruktury technicznej, wprowadzeniem terenów zielonych • stworzenie miejsc do rekreacji na terenie gminy dla mieszkańców i turystów
	Stałe	• powstanie nowych obiektów rekreacyjnych • wprowadzenie zagospodarowanych i uporządkowanych terenów zielonych w centrum miasta • oddziaływania związane z ewentualną zwiększoną presją turystyczną
	Chwilowe	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych
• Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Budowa mieszkań socjalnych • Modernizacja budynku i doposażenie w sprzęt jednostki OSP	Bezpośrednie	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • poprawa jakości infrastruktury społecznej i mieszkaniowej (poprawa warunków zamieszkania) • zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą potrzebną do ogrzania budynków zmniejszenie ilości lub poprawa jakości stosowanego paliwa do ogrzania budynków • poprawa energetyczności budynków • zmniejszenie kosztów utrzymania obiektów • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • wykorzystanie odnawialnych zasobów energii
	Pośrednie	• poprzez zapewnienie stałej temperatury w pomieszczeniach poprawa mikroklimatu wewnątrz pomieszczeń • poprawa stanu powietrza atmosferycznego w wyniku ograniczenia strat ciepła • ograniczenia zużycia nośników ciepła • wzrost estetyki przestrzeni publicznej
	Wtórne	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny • wzrost estetyki przestrzeni publicznej • wzrost świadomości ekologicznej użytkowników • poprawa standardu życia
	Skumulowane	• brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Krótkoterminowe	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	Średnioterminowe	• zmniejszenie strat ciepła w budynkach - dodatni efekt ekologiczny

	Długoterminowe	• oszczędność paliwa grzewczego • oszczędność energii elektrycznej • ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach • podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego
	Stałe	• ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach
	Chwilowe	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych • podczas awarii systemu grzewczego - wystąpienie sytuacji awaryjnej jest mało prawdopodobne, gdyż nowoczesne, powszechnie stosowane systemy ogrzewania posiadają odpowiednie zabezpieczenia
• Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji	Bezpośrednie	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów, zanieczyszczenia wód w chwili niekorzystnych spływów powierzchniowych • występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątkowania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • poprawa stanu technicznego ścieżek rowerowych: bezpieczeństwa i komfortu ich użytkowania
	Pośrednie	• zmniejszenie emisji spalin i pyłów poprzez poprawę nawierzchni dróg i usprawnienie przejazdów • poprawa zdrowia mieszkańców
	Wtórne	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	Skumulowane	• możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zanieczyszczeń do powietrza
	Krótkoterminowe	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów, zanieczyszczenia wód w chwili niekorzystnych spływów powierzchniowych
	Średnioterminowe	• występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątkowania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z poprawą nawierzchni - ograniczenie emisji hałasu i wibracji, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza

	Długoterminowe	- występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątnięcia nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej - poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania - zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z poprawą nawierzchni - ograniczenie emisji hałasu i wibracji, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza - poprawa stanu technicznego ścieżek rowerowych, bezpieczeństwa i komfortu ich użytkowania
	Stałe	- występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątnięcia nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej - poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania - zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z poprawą nawierzchni - ograniczenie emisji hałasu i wibracji, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Chwilowe	w fazie realizacji i eksploatacji wskutek wypadków i zdarzeń na drogach (np. wypadki drogowe, zdarzenia z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne, niewłaściwe i niedostateczne zabezpieczenie robót drogowych i samej drogi w wyniku błędnego rozpoznania warunków środowiskowych np. uwarunkowań geologicznych, hydrologicznych powodujących erozję) - wszelkie negatywne oddziaływania będą niezwłocznie eliminowane przez odpowiednie służby
Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną	Bezpośrednie	- podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów - podczas przeprowadzania inwestycji możliwość ingerencji w istniejącą szatę roślinną (może zostać przekształcona niewielka ilość powierzchni zajmowana przez roślinność ruderalną, której likwidacja nie spowoduje istotnych strat przyrodniczych - nie zostanie naruszona różnorodność biologiczna) - inwestycja prowadzona będzie w pasie drogowym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie - skutkiem realizacji inwestycji będzie wyposażenie mieszkań w infrastrukturę sprzyjającą ochronie środowiska, a zwłaszcza zasobów wodnych - eksploatacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej nie powoduje negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe, krajobraz, nie emituje hałasu
	Pośrednie	- wzrost wartości rynkowej budynków i przestrzeni - poprawa zdrowia mieszkańców
	Wtórne	- wzrost świadomości ekologicznej użytkowników - poprawa standardu życia - przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego nie przewiduje się oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe i inne elementy środowiska naturalnego

	Skumulowane	• możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych • przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego nie przewiduje się oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe i inne elementy środowiska naturalnego
	Krótkoterminowe	• w fazie budowy – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane
	Średnioterminowe	• wymuszenie racjonalizacji gospodarki wodno-ściekowej w gminie • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • poprawa standardu życia
	Długoterminowe	• wymuszenie racjonalizacji gospodarki wodno-ściekowej w gminie • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • poprawa standardu życia
	Stałe	• korzyści ekologiczne: racjonalizacje gospodarki wodno-ściekowej w gminie, racjonalne wykorzystywanie zasobów wód podziemnych • poprawa stanu sanitarnego wód podziemnych i powierzchniowych - dodatni efekt ekologiczny • wzrost wartości rynkowej budynków i przestrzeni • poprawa standardu życia mieszkańców • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną ze stałych paliw
	Chwilowe	• w sytuacjach awaryjnych może nastąpić wyciek wody lub ścieków i potencjalne uszkodzenie terenu, na którym wystąpiła awaria • podczas niespodziewanej awarii sieci gazowej - wystąpienie sytuacji awaryjnej prawdopodobne, ale obecnie stosowane technologie umożliwiają szybkie dotarcie do przyczyny awarii (dostęp do każdego odcinka sieci) i jej usunięcie

Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)	Bezpośrednie	- usprawnienie odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców - zmniejszenie ilości odpadów na terenie gminy - poprawy warunków sanitarnych w miejscu ewentualnego nielegalnego składowania odpadów
	Pośrednie	poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców
	Wtórne	brak oddziaływania
	Skumulowane	możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych
	Krótkoterminowe	w trakcie wykonywania prac przy likwidacji dzikiego wysypiska i uzależnione jest od składu odpadów nielegalnie składowanych
	Średnioterminowe	występujące w trakcie przewożenia odpadów
	Długoterminowe	- zmniejszenie ilości odpadów niewłaściwie składowanych na terenie gminy - ograniczenie emisji pyłów do środowiska
	Stale	- poprawa zdrowia mieszkańców - wyeliminowanie azbestu ze środowiska - poprawa stanu środowiska
	Chwilowe	podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych

Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań przewidzianych do realizacji. Jest to jednak kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania. Na tą chwilę przewiduje się, że zakres i skala planowanych w "Lokalnym Programie Rewitalizacji..." inwestycji nie powoduje ryzyka skumulowania oddziaływań – realizacja zadań będzie rozłożona w czasie, inwestycje będą prowadzone przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i minimalizacji uciążliwości ich prowadzenia.

Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz na bieżąco informować z określonym wyprzedzeniem zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych. Korzystne dla środowiska naturalnego oraz zdrowia lokalnej społeczności jest także łączenie realizacji poszczególnych prac na tych samych obiektach przez różnych administratorów, w tym samym czasie - np. podczas modernizacji nawierzchni odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury, zlokalizowanych w pasie drogowym.

6.3. Wpływ realizacji zapisów projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą..." na poszczególne komponenty środowiska

Większość inwestycji jest obecnie w fazie koncepcji – brak jest szczegółowych lokalizacji, rozwiązań technologicznych, zakresu prac itp. W związku z powyższym nie ma możliwości przeprowadzenia szczegółowej analizy oddziaływania na środowisko. Dla inwestycji mogących oddziaływać na środowisko zostaną sporządzone raporty oddziaływania na środowisko, w chwili kiedy będzie wykonana dokumentacja techniczna i ustalony zakres inwestycji.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na elementy przyrody: pomniki przyrody i OCHK

Wyszczególnienie	opis
Pomniki przyrody	
Cele ochrony	Pomniki przyrody podlegają ochronie prawnej.
Zakazy	W stosunku do pomników przyrody obowiązują zakazy na podstawie prawa miejscowego w zakresie zgodnym z obowiązującą ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015, poz. 1651 z późn. zm.).
Oddziaływanie inwestycji	W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na terenie gminy istniejące pomniki przyrody nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu jego ochrony.
Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki	
Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	• ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych: - utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania, - wspieranie procesów sukcesji naturalnej przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku, - tam gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne - używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia przy ograniczaniu gatunków obcych rodzimej florze czy też modyfikowanych genetycznie, - zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych; tworzenie układów ekotopowych z tych gatunków, - pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu, - zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe; sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej; tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków, - utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, tj. w borach bagiennych, olsach i łęgach; budowa zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych, w szczególności podwyższających różnorodność biologiczną w lasach, - zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz murawnapiaskowych, - niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji, - zwalczanie szkodników owadów i patogenów grzybowych, a także ograniczanie szkód łowieckich poprzez zastosowanie metod mechanicznych lub biologicznych, - stosowanie metod chemicznego zwalczania dopuszcza się tylko przy braku innych alternatywnych metod, - stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia, chyba że zaleca się ich stosowanie w ramach przyjętych zasad hodowli lasu, - ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; w przypadkach stwierdzenia obiektów i powierzchni cennych przyrodniczo (stanowiska rzadkich i chronionych roślin, zwierząt, grzybów oraz pozostałości naturalnych ekosystemów) wnioskowanie do właściwego organu o ich ochronę, - kształtowanie właściwej struktury populacji zwierząt, roślin i grzybów stanowiących komponent ekosystemu leśnego, - opracowanie i wdrażanie programów czynnej ochrony oraz reintrodukcji i restytucji gatunków rzadkich, zagrożonych,

	- wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem, - prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych. • ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych: - przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów, - propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej, a także Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego – zgodnie z wymogami zbiorowisk łąkowych; propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metoda pastwiskowa; zalecana jest ochrona i hodowla lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt; promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego, - maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne; niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych; propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenowych, - prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia), w tym powrót do tradycyjnego użytkowania (koszenie ręczne) oraz opóźnianie pierwszego pokosu po 15 lipca, a w przypadku łąk wilgotnych koszenie we wrześniu z pozostawieniem pojedynczych stogów siana na ich obrzeżach do końca lata, - preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi, - ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, - zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych; zachowanie zbiorowisk wydmykowych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar, - melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków, - eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych; w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną, przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania, - wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody o objęcie ochroną prawną stanowisk gatunków chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów, także ekosystemów i krajobrazów ważnych do zachowania w postaci rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych; opracowanie i wdrażanie programów reintrodukcji, introdukcji oraz czynnej ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych związanych z nieleśnymi ekosystemami lądowymi, - utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych, - prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, m.in. poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych, - melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód
--	---

	gruntowych, • ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych: - zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi, - wyznaczenie lokalizacji nowych walów przeciwpowodziowych o rzeczywista konieczność ochrony człowieka i jego mienia przed powodzią; w miarę możliwości wały należy lokalizować jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu, - tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennych i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej, - prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej, - zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywału; zalecane jest stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów, - ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, w celu zachowania ciągłości przyrodniczo-krajobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi, - rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów) oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony, - wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni, - zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących; - utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej; utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych, - ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn, - wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody celem obejmowania ochroną prawną zachowanych w stanie zbliżonym do naturalnego fragmentów ekosystemów wodnych oraz stanowisk gatunków chronionych i rzadkich właściwych dla ekosystemów hydrogenicznych, - opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi, - zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzeczna i lokalne obniżenia terenu; w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłkowych o dużych zdolnościach retencyjnych; w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej, - zalecane jest rozpoznanie oraz ewentualną przebudowę struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania w myśl właściwych przepisów o rybactwie śródlądowym; gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb, właściwej dla danego typu wód, - zalecane jest utrzymanie i odtwarzanie nie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.
--	--

Zakazy	• zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką, • realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2013, poz. 1232), • likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych, • wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu, • wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych, • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka, • likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych, • lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
Oddziaływanie inwestycji	Oddziaływanie planowanych inwestycji: Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów chronionego krajobrazu nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2012 poz. 647 ze zm.). Oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym. W projekcie dokumentu do inwestycji celu publicznego należą zadania: zagospodarowanie przestrzeni, rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowa sieci gazowej, poprawa stanu technicznego dróg publicznych, itp.. Wobec powyższego dla tych zadań inwestycyjnych, wymienione powyżej zakazy nie obowiązują. Zadania inwestycyjne zaplanowane są na terenach już zainwestowanych - w centrum miasta - lub inwestycje liniowe (np. drogi, sieci kanalizacyjne). Na terenach OChK inwestycje będą prowadzone w taki sposób, aby nie naruszać zakazów ustanowionych dla tych obszarów i przy realizacji poszczególnych inwestycji będą respektowane zasady ochrony środowiska wynikające z regulacji prawnych dla zminimalizowania ewentualnych oddziaływań na środowisko. Inwestycje mają charakter proekologiczny. Realizacja zamierzeń inwestycyjnych dotyczących zagospodarowania terenów nadpilicznych nie spowoduje likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy, obszarów wodno-błotnych wycinania drzew, niszczenia schronień dla zwierząt oraz zmiany stosunków wodnych czy zniekształceń terenu. Przejściowe oddziaływania mogą dotyczyć głównie fazy przeprowadzania wszystkich inwestycji (np. budowy) i zostaną usunięte po jej przeprowadzeniu i uprzątnięciu terenu.

Oddziaływanie inwestycji na Obszary Natura 2000 na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą

Obszar	Obszar Natura 2000: Dolina Dolnej Pilicy (PLH140016)	Obszar Natura 2000: Dolina Pilicy (PLB140003)
Zajmowany obszar	Obszar obejmuje południową część gminy o miasta Nowe Miasto nad Pilicą oraz część południową wyznaczonego obszaru rewitalizacji. W dużej części są to tereny zurbanizowane, zagospodarowane przez tkankę miejską.	
Cel	Celem utworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie różnorodności biologicznej krajów Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny na jej terytorium. Na obszarach Natura 2000, nie podlega ograniczeniu działalność: związana z utrzymaniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybna, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.	
Zakazy	Zabrania się podejmowania działań mogących: • w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, • wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, • pogorszyć integralność Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.	
Plany zadań ochronnych	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3719 i Dz. Urz. Woj. Łódz. poz. 1661 ze zmianami)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 (Dz. Urz. Woj. Maz. Poz. 3720 i Dz. Urz. Woj. Łódz. poz. 1660 ze zmianami).
Występujące siedliska	• 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie • 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	• A136 Siweczka rzeczna • A137 Siweczka obrożna • A195 Rybitwa białoczelna • A193 Rybitwa rzeczna • A168 Brodziec piskliwy
Cele ochrony	Podniesienie stanu wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu zachowania płatów na terenie obszaru.	• A136 Siweczka rzeczna - utrzymanie populacji na poziomie ok. 42 par w najgorszym stanie ochrony • A137 Siweczka obrożna, A195 Rybitwa białoczelna, A193 Rybitwa rzeczna - określenie liczebności populacji łęgowej, istniejących i potencjalnych zagrożeń • A168 Brodziec piskliwy utrzymanie populacji na poziomie ok. 61par w najgorszym stanie ochrony
Działania	Dla siedliska: Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - utrzymanie otwartego charakteru siedliska. Ekstensywne użytkowanie realizowane poprzez (użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego wariantu pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich):	Opracowanie projektu odtwarzania charakteru pierwotnego wybranych wysp w korycie rzeki Pilicy. Przygotowanie projektu określającego możliwości rewitalizacji wysp w korycie rzeki Pilicy mającego na celu poprawę jakości siedliska dla gatunków koryta rzeczno (siewczek, rybitw, brodzca piskliwego)

	• koszenie z usunięciem pokosu maksymalnie 2 razy w roku, najlepiej ręczne lub lekkim sprzętem (działanie obligatoryjne) • umiarkowany wypas bydła przy obsadzie 0,5 Dużych Jednostek Przeliczeniowych Inwentarza na 1 hektar (działanie obligatoryjne); • zaniechanie nawożenia (działanie fakultatywne).	oraz ograniczenie sukcesji roślinnej na wyspach i stworzenie warunków do gniazdowania dla wyżej wymienionych gatunków.
Oddziaływanie inwestycji		
Zadania wykonywane na obszarze	• Projekt 1. Wzrost atrakcyjności terenów śródmiejskich Nowego Miasta jako przestrzeni integrującej mieszkańców • Projekt 4. Poprawa jakości prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej na obszarze rewitalizowanym • Projekt 5. Wzbogacenie oferty w dostępie do edukacji, kultury, sportu oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin na obszarze rewitalizacji • Projekt 6. Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie terenu nad Pilicą - Park Nadpiliczny • Projekt 7. Modernizacja parku miejskiego - stworzenie przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców • Projekt 8. Poprawa efektywności energetycznej budynków w obszarze rewitalizacji • Projekt 9. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji • Projekt 10. Wzrost standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną • Budowa mieszkań socjalnych • Monitoring wizyjny miasta • Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia powodzi i zniszczeń w rejonie rzeki Pilicy • Promowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych i innych (w tym niebezpiecznych, np. azbestu)	
Przedmiot ochrony	Żadna z inwestycji nie powinna naruszyć siedlisk wyznaczonych na obszarze. Przedsięwzięcia nie będą powodować utraty, bądź fragmentacji siedlisk przyrodniczych oraz miejsc bytowania, żerowania i lęgu gatunków fauny. Planowane przedsięwzięcia nie będą zaburzać równowagi, rozmieszczenia gatunków, które są wskaźnikami właściwego stanu ochrony oraz zaburzać czynników sprzyjających utrzymania właściwego stanu ochrony obszaru. Kwestie oddziaływań na siedliska, w przypadku wykonywania inwestycji, należy rozpatrywać każdorazowo indywidualnie i przyjmować rozwiązania chroniące je przed negatywnym oddziaływaniem.	
Integralność obszarów	Planowane inwestycje nie naruszają integralności obszarów Natura 2000 - nie przewiduje się naruszenia struktur i procesów ekologicznych, które są warunkiem do trwałego i prawidłowego funkcjonowania siedlisk przyrodniczych.	
Spójność obszarów	Spójność pomiędzy obszarami Natura 2000 - tworzącymi korytarze ekologiczne - nie zostanie naruszona poprzez realizację zadań na obszarze gminy. Działania w rejonie rzeki Pilicy, jej nadbrzeża, nie będą ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się i gniazdowania zwierząt, ograniczania zieleni, niszczenia siedlisk i zadrzewień.	

Oddziaływanie planowanych inwestycji na elementy przyrody:

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów	Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie trwałego zachowania gatunków roślin, zwierząt występujących w przyrodzie w stanie dzikim oraz gatunków grzybów. Ochroną gatunkową objęte są gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem w wyniku zmian zachodzących w środowisku determinowanych działalnością człowieka, odgrywających istotną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów. <u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014, poz. 1348)</u>, zabrania: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania i chwytania, umyślnego niszczenia ich jaj i form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zdobywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów. <u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409)</u>, określa gatunki roślin objętych ochroną ścisłą (z wyszczególnieniem gatunków) wymagających ochrony czynnej, gatunki roślin objęte ochroną częściową, gatunki roślin objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki roślin wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzenia, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub	Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji większości inwestycji realizowanych na terenie gminy nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu w/w czynności zabronionych w odniesieniu do podlegających ochronie zarówno całkowitej jak i częściowej gatunków dziko występujących chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Inwestycje nie wpłyną w sposób znaczący na populacje gatunków. Przed realizacją inwestycji, która np. wymaga wycinki drzew, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydany na wniosek inwestora odstępstwo od zakazu wydaną w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. W przypadku prac termomodernizacyjnych przed ich rozpoczęciem należy przeprowadzić ekspertyzę ornitologa i chiropterologa stwierdzającą obecność ptaków i nietoperzy lub ich brak w danym obiekcie. W sytuacji stwierdzenia obecności ptaków czy nietoperzy, należy dostosować terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem ich. Ponadto należy uzyskać zezwolenie, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2018., poz. 142). Po zakończeniu prac należy umożliwić dalsze gniazdowanie lub zapewnić siedliska zastępcze dla ptaków i nietoperzy.

	transportu okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków, o których mowa w lp. 301 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy: przetrzymywania okazów gatunków; zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub transportu okazów gatunków. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów. <u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, poz. 1408)</u> określa gatunki dziko występujących grzybów objętych ochroną ścisłą, ochroną częściową, ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki dziko występujących grzybów wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzania, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną częściową obowiązują następujące zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzania, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W stosunku do innych niż dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową wprowadza się zakaz umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów.	
--	--	--

drożność korytarzy ekologicznych i zadrzewień	-	Nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. Działania w rejonie rzeki Pilicy, jej nadbrzeża, nie będą ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się i gniazdowania zwierząt, ograniczania zieleni, niszczenia siedlisk i zadrzewień.
ekosystemy wodno-błotne, łąki i torfowiska	Obszary wodno-błotne stanowią, wraz z obszarami leśnymi, podstawowe układy przyrodnicze, które spełniają funkcje, min.: hamują odpływ wód podziemnych do rzek, retencjonują wody podziemne i powierzchniowe, oczyszczają wody, akumulują ograniczony węgiel i azot, podtrzymują i wzbogacają różnorodność form życia. W „Strategii rozwoju obszarów wodno-błotnych w Polsce” określono cele nadrzędne dla takich obszarów: • zapewnienia ciągłości istnienia i naturalnego charakteru środowisk zachowanych dotychczas obszarów wodno-błotnych oraz pełnionych przez nie funkcji ekologicznych, • zatrzymania procesu degradacji i zanikania środowisk wodno-błotnych, • restytucji przyrodniczej obszarów zdegradowanych. Ochrona ta powinna być realizowana w odniesieniu do całych ekosystemów, jak i pojedynczych elementów składających się na różnorodność biologiczną: biotopów wodno-błotnych, zbiorowisk roślinnych, a także cennych gatunków fauny i flory.	Żadne z zadań infrastruktury liniowej, zadań w budynkach, nie będzie realizowane na obszarach wodno-błotnych oraz na terenach łąkowych. Nie przewiduje się aby te działania mogły pogarszać stan środowiska w obszarach wodno-błotnych oraz na terenach podmokłych. Nie przewiduje się również, aby zadanie dotyczące inwestycji w rejonie rzeki Pilicy było związane z naruszeniem obszarów wodno-błotnych, przewiduje się renaturalizację zbiornika w starorzeczu (powierzchnia docelowa 7300 m²).
krajobraz/ład przestrzenny	O rodzaju oddziaływań inwestycji na krajobraz decyduje przede wszystkim ich rozmieszczenie i ciągłość w przestrzeni (charakter liniowy), a także parametry dotyczące wysokości, kubatury czy też materiału konstrukcyjnego. Nowe elementy w krajobrazie mogą przecinać istniejące układy przyrodnicze, przestrzenne i wpływać na zespoły krajobrazowe. Jednakże postrzeganie nowych obiektów w krajobrazie jest odczuciem subiektywnym i w wielu przypadkach zależy od nastawienia wobec nowych, potencjalnych dominant w krajobrazie.	Większość inwestycji zawartych w projekcie dokumentu nie będzie ingerowała znacząco w krajobraz. Inwestycje wykonane na terenach zurbanizowanych będą miały pozytywny wpływ na krajobraz, ponieważ w wyniku ich przeprowadzania zostaną odpowiednio zagospodarowane oraz dostosowane do pełnienia nowych funkcji tereny zaniedbane oraz tereny, gdzie infrastruktura techniczna będzie zmodernizowana i służąca poprawie środowiska. Nie przewiduje się również, aby zadanie dotyczące inwestycji w rejonie rzeki Pilicy było związane ze znacznymi zmianami w krajobrazie. Lokalizacja inwestycji bezwzględnie powinna być przeprowadzona w zgodzie z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz z zapisami w istniejących miejscowych planach zagospodarowania, w związku z czym nie powinny naruszać wartości ładu przestrzennego.

powietrze	W sprawie emisji zanieczyszczeń do powietrza za obowiązujące przyjmuje się Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031).	Na etapie realizacji większości działań inwestycyjnych można przyjąć czasowe i krótkotrwałe pogorszenie stanu powietrza w rejonie jego przeprowadzania, z powodu wykorzystania emisyjnego sprzętu budowlanego. Wpływ pozytywny na etapie eksploatacji inwestycji dotyczy niemal wszystkich inwestycji: • poprzez termomodernizację budynków nastąpi wzrost oszczędności energii, redukcja strat ciepła, ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska • dzięki zmodernizowanym szlakom komunikacyjnym zwiększy się płynność ruchu, zmniejszy zapylenie i emisja spalin • budowa OZE zwiększy udział wykorzystania energii odnawialnej w bilansie energetycznym gminy. Przeprowadzanie powyższych inwestycji ma zdecydowanie krótkotrwały uciążliwy wpływ na ludzi (podczas realizacji inwestycji), a efekty działań będą znacząco pozytywne i odczuwalne w perspektywie długoterminowej.
wody powierzchniowe i podziemne oraz odprowadzenie i oczyszczanie ścieków (w tym wód deszczowych)	Cele środowiskowe i zasady ochrony wód określa art. 38 ustawy „Prawo wodne” z dnia 18.07.2001 (Dz. U. z 2015, poz. 469). Wody jako integralna część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin podlegają ochronie. Celem ich ochrony jest utrzymanie oraz poprawa ich jakości oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. Cele powinny być osiąganе poprzez podejmowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju. Działania te w szczególności powinny polegać na stopniowej redukcji i w konsekwencji eliminacji zanieczyszczeń szkodliwych dla środowiska wodnego. W obu przypadkach wskazano na konieczność utrzymania co najmniej dobrego stanu chemicznego wód. W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, na podstawie art. 4 RDW (dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna), określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, obszarów chronionych oraz wód podziemnych. Zgodnie z zapisami, dla naturalnych części wód celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, natomiast dla silnie zmienionych	Inwestycje nie będą powodować negatywnych skutków i oddziaływań na wody podziemne i powierzchniowe. Działania dotyczące rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej, kanalizacyjnej są inwestycjami proekologicznymi i nie przyniosą negatywnych skutków. Działania w pobliżu rzeki Pilicy nie powinny ingerować w stan jakościowy wód.

	oraz sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego.	
oddziaływania pól elektromagnetycznych na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności	Zasady ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Ochrona przed niekorzystnym działaniem pola elektromagnetycznego polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska naturalnego poprzez: - utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym, - zmniejszenie poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.	Nie przewiduje się realizacji inwestycji, które byłyby potencjalnymi emitorami pól elektromagnetycznych i miałyby znaczący wpływ na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności. W chwili obecnej działające na terenie gminy stacje elektroenergetyczne są obiektami ogrodzonymi, gdzie pola elektromagnetyczne emitowane przez urządzenia zamykają się w granicach obiektu i nie wpływają niekorzystnie na otoczenie, nie występują przekroczenia dopuszczalnych norm promieniowania elektromagnetycznego.
gleba	Ochrona gleby zmierza do zmniejszania uciążliwości działań człowieka na środowisko, ale także do renaturalizacji terenów już zniszczonych i przywracania ponownie ich funkcji przyrodzie.	Inwestycje realizowane na terenach zurbanizowanych przewidują, w niektórych przypadkach, naruszenie warstwy ziemi na etapie prowadzenia prac i uporządkowanie terenu po ich zakończeniu (np. przy budowie ciągów komunikacyjnych, inwestycji liniowych).
gospodarkę odpadami	Od 1 lipca 2013 roku weszły w życie przepisy o przejęciu obowiązków gospodarowania odpadami przez gminy i ponoszenia opłat przez wytwórców. Zorganizowany system gospodarki odpadami w gminie zapewnia odbiór odpadów komunalnych zmieszanych i zbieranych selektywnie, odpadów niebezpiecznych. Odpady wywożone są poza teren gminy do unieszkodliwiania (odpady niebezpieczne) lub wykorzystania gospodarczego.	Racjonalna gospodarka oraz prowadzenie selektywnej zbiórki i odzysk surowców, według zasady "zaśmiecający płaci", stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska. Transportem i odbiorem odpadów zajmują się wyspecjalizowane firmy na podst. umów z Gminą. Program przewiduje zadanie sukcesywnego usuwania azbestu z terenu gminy, które będzie realizowane przez wyspecjalizowane firmy zgonie z demontażu, odbioru i utylizacji takich wyrobów.
klimat	-	LPR nie przewiduje inwestycji o tak szerokim zakresie, które miałyby znaczący wpływ na zmianę klimatu gminy i jej otoczenia.
poziom hałasu	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) określa normy powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu.	Najbardziej uciążliwe dla otoczenia będą prace związane z prowadzeniem prac ziemnych i budowlanych, np. modernizacja dróg, budowa nowych obiektów. Roboty drogowe o dużej koncentracji sprzętu budowlanego powodują istotne pogorszenie klimatu akustycznego w otoczeniu miejsca ich realizacji nawet do 25 m - 83,4 dB(A), 50 m - 73,7 dB(A), 100 m - 58,3 dB(A), 200 m - 48,9 dB(A). Po przeprowadzeniu inwestycji uciążliwości nie będą już takie znaczne.

		Poziom hałasu w czasie realizacji innych inwestycji jest zależny od skali inwestycji, jej usytuowania i przebiegu prac - w chwili obecnej trudny do przeanalizowania. W przypadku realizacji zadań, takich jak modernizacja dróg, na etapie eksploatacji inwestycji zmniejszą się niekorzystne oddziaływania hałasu na ludzi i poziomy imisji hałasu, zwłaszcza w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej.
ryzyko wystąpienia poważnych awarii	Przez pojęcie poważnych awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania, lub transportu w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. W celu przeciwdziałania poważnym awariom organy Inspekcji Ochrony Środowiska: prowadzą kontrole podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii, prowadzą szkolenia dla organów administracji oraz podmiotów w/w, badają przyczyny powstawania oraz sposoby likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska, prowadzą rejestr zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku, w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, prowadzą rejestr poważnych awarii.	Zadania w ramach projektu LPR zmierzają do poprawy stanu infrastruktury technicznej, żeby zmniejszyć ryzyko awarii i niekorzystnych skutków dla środowiska, np. wycieku substancji ropopochodnych lub niebezpiecznych na drogach. W związku z powyższym, w wyniku realizacji działań inwestycyjnych powinno zmniejszyć się zagrożenie poważną awarią, a w przypadku jej wystąpienia oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko powinno się zminimalizować.
obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego	-	Planowane inwestycje wpłyną pozytywnie na obiekty i przestrzenie ważne dla dziedzictwa kulturowego występujące na terenie miasta: wyeksponują ich walory, poprawią estetykę przestrzeni, będą wpływać na zagospodarowanie i wykorzystanie obiektów zabytkowych do prowadzenia działalności kulturalnej, gospodarczej, itp.

Oddziaływanie inwestycji na ludzi:

Element	Oddziaływanie inwestycji
zdrowie i życie ludzi	Większość zadań przewidzianych do realizacji na terenie gminy będzie miała pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi, ponieważ w ich wyniku zmniejszą się niekorzystne oddziaływania np. zmniejszenie uciążliwości hałasu czy emisji spalin w wyniku modernizacji dróg, oszczędne gospodarowanie wodą w wyniku przeprowadzenia inwestycji rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, oszczędność ciepła w wyniku termomodernizacji i budowy nowych budynków, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii itp. Projekty przewidziane do realizacji nie będą miały znaczącego oddziaływania na

	zdrowie i życie ludzi, ponieważ są to zadania głównie budowlane, odbywające się z zamkniętym, zazwyczaj niewielkim obszarze, ograniczające swoje oddziaływanie do danego obiektu, terenu lub jego najbliższego otoczenia. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi. W projekcie LPR przewidziano do realizacji zadanie usuwania azbestu, które jest zadaniem mającym wpływ na gospodarkę odpadami oraz zdrowie ludzi. Oczyszczenie terenu gminy z azbestu dotyczyć będzie głównie terenów zurbanizowanych. Dlatego też ewentualne szkodliwe oddziaływanie w trakcie rozbiórki będzie dotyczyło tylko niewielkiego obszaru, nie będzie znacząco wpływać na stan środowiska naturalnego. Warunkiem jest właściwe, zgodne z normami bezpieczeństwa, przeprowadzone przez wyspecjalizowane firmy usunięcie pokryć azbestowych. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest. Wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne. Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu terenowemu organowi nadzoru budowlanego. Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do: • izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon, • ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon, • umieszczeniu tablic ostrzegawczych o treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem", "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony", • zastosowania odpowiednich środków technicznych celem zmniejszenia emisji włókien azbestu. Prace związane z usuwaniem azbestu lub wyrobów zawierających azbest muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować uwalnianie azbestu lub co najmniej zminimalizować pylenie do dopuszczalnych wartości stężeń w powietrzu regulowanych przepisami szczególnymi. Zapewnienie powyższego wymaga: • nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywania w stanie wilgotnym przez cały czas pracy, • demontażu całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.), tam gdzie jest to technicznie możliwe, • odspajania materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze. Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związany jest z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych. Inne projekty przewidziane do realizacji na terenie gminy nie będą miały znaczącego oddziaływania na ludzi. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby ich zdrowie i życie. Większość zadań przewidzianych do realizacji na terenie gminy będzie miała w perspektywie długoterminowej pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi, ponieważ w ich wyniku zmniejszą się niekorzystne oddziaływania np. zmniejszenie uciążliwości hałasu czy emisji spalin w wyniku modernizacji dróg, oszczędne gospodarowanie wodą w wyniku przeprowadzenia inwestycji wodociągowania i budowy kanalizacji sanitarnej, oszczędność ciepła w wyniku termomodernizacji budynków, itp..
--	---

7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu programu

Prawidłowo realizowany rozwój przestrzenny gminy powinien uwzględniać ochronę środowiska naturalnego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie.

Część obiektów i form zagospodarowania przestrzeni, w stosunku do których przewidziano zadania inwestycyjne zapisane w projekcie dokumentu już istnieje. Obecny dokument uwzględnia głównie zmiany dotyczące podniesienia atrakcyjności terenów gminy oraz aktywizacji obszarów, zarówno w aspekcie gospodarczym, społecznym, jak i środowiskowym.

Potencjalne zmiany stanu środowiska, jakie mogłyby mieć miejsce w przypadku braku realizacji ustaleń LPR to:

- postępująca degradacja zasobów przyrodniczych oraz walorów kulturowych i przestrzeni miejskich,
- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- pogorszenie jakości powietrza,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Należy zatem przyjąć, że ewentualne negatywne skutki dla środowiska byłyby większe przy braku realizacji zamierzeń omawianego dokumentu.

8. Propozycje rozwiązań alternatywnych służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu

Działania łagodzące to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Działania kompensujące to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia. Zgodnie z art. 41 ustawy Prawo ochrony środowiska, projekt kompensacji przyrodniczej może być zawarty w prognozie oddziaływania na środowisko planów, programów i strategii. Natomiast zgodnie z art. 75 powyższej ustawy kompensacja przyrodnicza może być realizowana tylko wówczas, gdy „ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa”.

"Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023" nie jest konkretnym opracowaniem określającym szczegółowo planowane działania na terenie gminy. Jak wykazano w powyższych rozdziałach większość zaproponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument przedstawia ogólne propozycje inwestycji i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od

lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do rozwiązań zapobiegających lub ograniczających ewentualne negatywne oddziaływania na środowisko należą:

- zminimalizowanie konieczności wycinki drzew związanych z nowymi inwestycjami – lokalizacja inwestycji powinna w jak najmniejszym stopniu odbywać się kosztem istniejącego drzewostanu
- zaplanowanie miejsc do nasadzeń drzew, niekolidujących z planami zagospodarowania przestrzennego
- zapobieganie powstawaniu oraz niewłaściwemu postępowaniu z powstałymi odpadami w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych oraz w fazie eksploatacji
- zapobieganie zwiększonej emisji hałasu w związku z prowadzeniem prac – korzystanie z nowoczesnych maszyn w dobrym stanie technicznym, ograniczenie działań do pory dziennej
- wprowadzania nasadzeń w obszarach o zwieszonym ruchu kołowym, w celu ochrony przed hałasem komunikacyjnym, związanym np. ze zwiększeniem presji turystycznej
- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych
- prowadzenie kontroli zakładów przemysłowych w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, ścieków
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W stosunku do konkretnych inwestycji należy przewidzieć odrębne działania zapobiegające naruszeniom zasobów środowiskowych. I tak:

- realizacja zadań rozbudowy infrastruktury sieciowej – wodociągowej i kanalizacyjnej (opracowanie koncepcji budowy zgodnej z warunkami ukształtowania terenu i rzeczywistymi potrzebami długoterminowymi, odpowiednie zabezpieczenie terenu prac ziemnych, właściwe postępowanie ze sprzętem, powstałymi odpadami, przestrzeganie dziennej pory prowadzenia prac, odtworzenie szaty roślinnej naruszonej w czasie budowy)
- realizacja zadań modernizacji i rozbudowy dróg (dopasowanie technologii, zabezpieczenie spływu z nawierzchni jezdni, odpowiednie zabezpieczenie terenu prac ziemnych, odpowiednie zabezpieczenie krzyżujących się instalacji, właściwe postępowanie ze sprzętem, powstałymi odpadami, przestrzeganie dziennej pory prowadzenia prac, odtworzenie szaty roślinnej naruszonej w czasie budowy, budowy przejść dla zwierząt)
- realizacja zadań termomodernizacji obiektów i wymiany źródeł ciepła (opracowanie technologii, dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt, korzystanie z nowoczesnych technologii i urządzeń niskoemisyjnych)
- realizacja zadania usuwania azbestu (stosowanie się do przepisów BHP oraz przepisów związanych z właściwą rozbiórką, składowaniem i wywozem materiałów zawierających azbest, wykonywania zadania przez wyspecjalizowane podmioty).

Prace budowlane wykonane pod nadzorem archeologa i w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska, Inspektorem Sanitarnym oraz Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wyeliminują ewentualny wpływ na obiekty chronione.

Projekt LPR nie zawiera rozwiązań służących kompensacji ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Ze względu na specyfikę terenu, który jest przedmiotem opracowania, a także ze względu na specyfikę proponowanych działań, braku rozwiązań służących kompensacji przyrodniczej nie można jednak oceniać jako wady opracowania, gdyż nie przewiduje się w wyniku jego realizacji powstania istotnych sytuacji konfliktowych.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy niektórych inwestycjach należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:

warianty lokalizacji,

- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant "0". Wariant "0" nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

W przypadku realizacji jakichkolwiek inwestycji (np. w infrastrukturze technicznej) możliwe jest osłabienie poszczególnych komponentów środowiska w trakcie jej realizacji, ale po jej przeprowadzeniu szkody automatycznie zostaną naprawione. Oceniając wpływ na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą raczej o niewielkiej skali oddziaływania. Dlatego też, w tym kontekście, trudno wskazywać rozwiązania alternatywne.

Ponadto przed przeprowadzaniem konkretnej inwestycji inwestor zobowiązany jest do przeprowadzenia oceny możliwości lokalizacyjnych, zdobycia wymaganych prawem pozwoleń oraz wykonanie oceny oddziaływania na środowisko (jeśli istnieje taka konieczność) wraz z przedstawieniem rozwiązań alternatywnych, ograniczających lub kompensujących poniesione straty środowiskowe.

9. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

W trakcie opracowywania "Prognozy..." nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość jej wykonania. W trakcie prac nad "Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023" opierano się na wszelkich dostępnych materiałach dotyczących opracowania diagnozy obecnego stanu środowiska gminy oraz na dokumentach planistycznych gminy i innych podmiotów.

Podczas wdrażania LPR zakłada się wykorzystanie obecnie znanych i używanych metod, technik, technologii. Dlatego też schematy: oceny, wdrażania, ewaluacji, monitoringu jego wskaźników i finansowania LPR zostały nakreślone.

10. Oddziaływania transgraniczne projektowanego dokumentu

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku oraz z Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023” nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach „Programu Ochrony Środowiska...” ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja LPR nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

11. Informacje końcowe

11.1. Metody wykorzystane przy opracowaniu „Prognozy...” i analizie projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji..."

Przy opracowywaniu Prognozy oddziaływania na środowisko dla "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023” posłużono się następującymi metodami:

- aby w pełni ocenić czy poddawany prognozie dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierujące się zasadą zrównoważonego rozwoju zbadano zgodność "Programu..." z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla (wspólnotowych, krajowych, wojewódzkich),
- przeprowadzono analizę zgodności dokumentu z innymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na terenie gminy,
- w bezpośrednim badaniu prognozy oddziaływania na środowisko dokumentu posłużono się metodą sporządzenia matrycy interakcji: wpływ danej inwestycji na poszczególne komponenty środowiska naturalnego oznaczono określonym symbolem.

Niniejsza "Prognoza oddziaływania na środowisko..." została opracowana na podstawie zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano również informacje udostępnione przez: WIOŚ w Warszawie, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Urząd Miasta i Gminy Nowe Miasto nad Pilicą, a także posiadaną wiedzę i doświadczenia w zakresie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan ochrony środowiska na terenie gminy oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie.

11.2. Metody analizy realizacji skutków LPR

Zasadnicze znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023" posiada organ wykonawczy gminy. Projekt określa zasady oceny i monitorowania efektów jej realizacji (wskaźniki ilościowe i jakościowe), które pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i związane z tym zmiany w środowisku.

Projekt LPR jest dokumentem planistycznym, którego realizacja zależy od bardzo wielu czynników, nie tylko od możliwości inwestycyjnych gminy, ale też od planów i zasobów osób indywidualnych.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023", została opracowana zgodnie z ustawą „Prawo ochrony środowiska” i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze obszaru gminy.

Zakres merytoryczny prognozy wynika z art. 41 ust. 2 w/w ustawy. Celem „Prognozy...” jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania LPR na środowisko i stwierdzenie czy realizacja zawartych w niej założeń sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. „Prognoza...” ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji zadań zawartych w LPR na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu. Wpływ ten ma dotyczyć w szczególności: obszarów Natura 2000, bioróżnorodności przyrodniczej, roślin, zwierząt, ludzi, krajobrazu, wód, powierzchni ziemi, powietrza, klimatu, dóbr materialnych i dóbr kultury.

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą leży w centralnej części Polski, w powiecie grójeckim, na granicy województw mazowieckiego i łódzkiego. Graniczy bezpośrednio z gminami: Klwów, Odrzywół, Wyśmierzyce, Poświętne, Rzeczyca, Cielądz, Sadkowie i Mogielnica. Powierzchnia ogólna gminy wynosi 159 km². Ludność to 7 904 mieszkańców (wg stanu na 31.12.2016r.).

Skrócona charakterystyka środowiska gminy Nowe Miasto nad Pilicą

- położenie w obrębie dwóch mezoregionów: Wysoczyzny Rawskiej i Doliny Białobrzeskiej. Jednostki te należą do makroregionu Wzniesień Południowomazowieckich, stanowiących region przejściowy pomiędzy Niziną Środkowopolską, a Wyżyną Małopolską
- dominują gleby pseudobielicowe i bielicowe z rzędu bielicoziemnych. Gleby te mają średnie wartości użytkowe, ponieważ wytworzone są z glin piaszczystych, piasków słabogliniastych i piasków luźnych
- gmina położona jest na krańcach regionu południowomazowieckiego (północna i centralna część gminy) i kujawsko mazowieckiego (południowa część gminy), gmina leży w zasięgu dwóch GZWP: Nr 404 Koluszki-Tomaszów (zachodnia część gminy) i Nr 412 Szydłowiec-Goszczewice (południowa część gminy)
- głównymi elementami sieci hydrograficznej gminy jest rzeka Pilica i jej dopływy: Rokitna i Drzewiczka
- lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 3 884,33 ha, co stanowi 24,3% powierzchni gminy. Lasy tworzą zwarte kompleksy w rejonie miejscowości: Wierzchy, Proсна, Domaniewice oraz w dolinie Pilicy i Drzewiczki.

- indywidualne formy ochrony przyrody funkcjonujące w ramach Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych to: obszary Natura 2000: „Dolina Pilicy” (PLB140003) i „Dolina Dolnej Pilicy” (PLH140016), Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki”, 15 pomników przyrody.

Cele "Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018-2023":

- Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez wzmocnienie kapitału ludzkiego, redukcję niekorzystnych zjawisk społecznych, aktywizację i integrację
- Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez wieloaspektowy rozwój gospodarczy
- Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez wzrost jakości przestrzeni publicznych, rozwój infrastruktury, ochronę środowiska

W "Prognozie..." przeprowadzone analizę stanu aktualnego środowiska naturalnego w gminie oraz analizę zagrożeń dla jego poszczególnych komponentów. Przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji zadań na następujące elementy: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi i gleby, przyrodę i krajobraz. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań. Ponadto wykazano wpływ inwestycji na:

- poszczególne formy ochrony przyrody,
- chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów,
- na drożność korytarzy ekologicznych i zadrzewień,
- ekosystemy wodno- błotne, łąki i torfowiska,
- krajobraz,
- na wody powierzchniowe i podziemne oraz odprowadzenie i oczyszczanie ścieków (w tym wód deszczowych),
- oddziaływanie pól elektromagnetycznych z urządzeń infrastruktury technicznej w terenach zabudowy mieszkaniowej oraz miejscach dostępnych dla ludności,
- gospodarkę odpadami,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii,
- klimat,
- poziom hałasu,
- zdrowie i życie ludzi.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych założeń inwestycyjnych LPR. Wykazano, że żadne z proponowanych działań nie ma znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko. Potencjalne negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji: rozbudowy infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja), infrastruktury drogowej, termomodernizacji czy budowy obiektów oraz działań nad brzegiem rzeki Pilicy. Dla większości przedsięwzięć bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. Działania podejmowane w ramach LPR przyniosą dodatnie – pozytywne – skutki dla środowiska w perspektywie długoterminowej.

Ponieważ większość proponowanych przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy, przed przystąpieniem do realizacji, rozważyć warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej i innych niezbędnych uzgodnień.

Realizacja żadnego z proponowanych działań na terenie gminy nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W przypadku, gdy "Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023" nie zostanie wdrożony prowadzić to może do pogłębiania się problemów ochrony środowiska (co negatywnie wpływać będzie m.in. na zdrowie mieszkańców).

Przeprowadzona analiza i ocena działań zawartych w projekcie "Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018 - 2023" pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.